

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

15 martie 2018

CEB nr. 106

Raport

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

(Nr.14 din 25.01.2018, lectura II)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr.14 din 25.01.2018, inițiat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop ajustarea legislației Republicii Moldova în domeniul energiei regenerabile cu acquis-ul Uniunii Europene din sectorul respectiv, transpunerii elementelor pachetului energetic III.

De asemenea, Legea energiei din surse regenerabile stabilește noi mecanisme de suport pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, precum și alte elemente ce țin de asigurarea funcționării și dezvoltării sectorului energiei din surse regenerabile în Republica Moldova.

Pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a examinat toate amendamentele și propunerile parvenite de la comisiile permanente ale Parlamentului Republicii Moldova și de la Direcția general juridică a Secretariatului Parlamentului, Secretariatul Comunității Energetice, „Camera de Comerț Americană din Moldova”. Decizia Comisiei aferent examinării propunerilor și amendamentelor este reflectată în sinteză, care este parte componentă a prezentului Raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia economie, buget și finanțe cu votul majoritar al membrilor prezenți la ședință a propus adoptarea proiectului de lege nr.14 din 25.01.2018 în lectura a doua și în lectură finală.

Ștefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de act legislativ
Nr.14 din 25.01.2018

Anexa la Raport

Nr. crt.	*Textul constitutiv a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul, conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1			<p>Direcția generală juridică</p> <p>De asemenea, pentru a fi în acord cu dispoziția art. 54 alin (1) din Legea nr. 780/2001, urmează ca legea la care se face referință să fie însoțită de data și anul adoptării acesteia. Obiecția vizează toate situațiile similare din cadrul proiectului de lege.</p>	Se acceptă.
2			<p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>În anul 2015, Secretariatul Comunității a aprobat Liniiile directoare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și energie 2014-2020, emise de Comisia Europeană. Secretariatul le consideră punct de referință pentru propriile practici de executare în ceea ce privește evaluarea cazurilor de acordare a ajutorului de stat în sectoarele reglementate de Liniiile Directoare, în măsura în care acestea cad sub incidența Tratatului de constituire a Comunității Energetice. Capitolul 3.3 din Liniiile directoare stabilește în mod specific criteriile de compatibilitate pentru ajutorul acordat pentru energia din surse regenerabile. Pentru a fi considerat compatibil, ajutorul pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie acordat sub formă de primă, în timp ce energia electrică este vândută direct pe piață. Acest lucru se aplică utilajelor cu o capacitate instalată mai mare de 500 kW sau mai mare de 3 MW sau 3 unități generatoare în cazul energiei eoliene.</p> <p>Mai mult, sprijinul pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie să fie acordat printr-o procedură de licitație competitivă deschisă tuturor producătorilor de energie electrică din surse regenerabile pe bază nediscriminatorie și conform unor criterii clare și transparente. Acest lucru se aplică utilajelor cu o capacitate instalată mai mare de 1 MW sau mai mare de 6 MW sau 6 unități generatoare în cazul energiei eoliene</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Observațiile Secretariatului Comunității Energetice /ScEn/ vizează o transpunere mecanică a Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020 (<i>Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020</i> (2014/C 200/01)). Propunerile Ministerului, înserate în proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016 țin cont de prevederile acestor Orientări, dar și de nivelul de dezvoltare a pieței angro de energie electrică din Republica Moldova.</p> <p>Astfel, normele bazate pe Orientările menționate mai sus, în special cele cu privire la <i>i</i>) contractele pentru diferențe și <i>ii</i>) aplicabilitatea acestora pentru limite de capacitate stabilite la nivelul 0,5/3 MW, <i>iii</i>) oferirea de prime producătorilor SER, etc, urmează să intre în vigoare odată cu decizia ANRE asupra unui nivel de lichiditate suficient a pieței de energie pentru ziua următoare.</p> <p>Prin urmare, mecanismul de suport vizat de legea 10/2016 și modificările promovate la zi sunt corelate cu nivelul de dezvoltare a pieței.</p>

		<p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Pentru a permite transpunerea acestor cerințe în legislația națională, Secretariatul a prezentat Ministerului, în octombrie 2017, amendamente în formă scrisă la Legea nr. 10 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Secretariatul nu a fost consultat referitor la proiectul actual de amendamente nr.24 din 25 ianuarie 2018, pentru a garanta conformitatea înainte ca acestea să fie remise Parlamentului. Prin urmare, Secretariatul oferă, prin prezenta, comentariile sale înainte de adoptarea finală pentru a se asigura că amendamentele transpun, în mod corect, cerințele impuse de Linile Directoare:</p>	<p>(comentariu cu caracter general)</p> <p>Ministerul a asigurat dialogul necesar cu Secretariatul Comunității Energetice și a ținut cont de comentariile acestora la proiectul de lege pentru completarea și modificarea legii 10/2016.</p> <p>Cu referință la obligația de a aduce cunoștință Consiliului Concurenței schema de acordare a ajutorului de stat, Ministerul promovează completarea prevederilor de la art. 5 (Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile), alin. (2), lit. b) cu cuvintele „și cu respectarea Legii nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat”.</p>
3	<p>Art. 3:</p> <p>„contract pentru diferențe – contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică prin care i se asigură producătorului eligibil, care vinde pe piața concurențială energia electrică produsă, diferențele pozitive sau negative între prețul de piață și prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege”;</p>	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p>Art. 3:</p> <p>„contract pentru diferențe” de exclus, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central. Prin introducerea noțiunii respective și ulterior conform Proiectului a unui articol nou 38¹, furnizorul central fi sunt atribuite obligații pe care acesta nu le va putea executa. Astfel, furnizorul central urmează să dispună de mijloace financiare pentru a-și onora obligațiile în cazul încheierii „contractelor pentru diferențe”, însă acesta obține mijloace financiare doar de la furnizorii și de la consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice. În cazul în care unii producătorii eligibili participă la piața energiei electrice pentru ziua următoare, furnizorul central nu va achiziționa cantitățile respective de energie electrică de la acești producători eligibili și respectiv nu le va repartiza celorlalți furnizori, consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice și în rezultat nu va primi plăți pentru aceste cantități de energie electrică de la ceilalți furnizori, consumatorii eligibili. În aceste condiții rămâne neclară sursa din care furnizorul central va achita diferența de preț producătorilor eligibili.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Republica Moldova are obligația de a pune în practică prevederile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, inclusiv cele cu privire la „integrarea” producătorilor de energie E-SER pe piața energiei electrice.</p> <p>Prin urmare, contractele pentru diferență, cât și normele incluse la art. 38¹, vin întru onorarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în calitatea sa de Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.</p> <p>Cu toate acestea, întru crearea cadrului juridic primar adecvat integrării surselor regenerabile de energie pe piața energiei electrice, considerăm necesară modificarea proiectului de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016</p>
4	<p>Art.8:</p> <p>se completează cu alin. (7) cu următorul cuprins:</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art.8:</p> <p>Cu referire la utilizarea abrevierii „ANRE”, atenționăm, că în legile sectoriale, precum și Legea nr.174/2017 cu privire</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>(7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin. (6) din prezentul articol, importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) cu sancțiune financiară în mărime de pînă la 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, cu respectarea procedurii stabilite la art. 20 din Legea cu privire la energetică.”</p>	<p>la energetică, pe tot cuprinsul acestora se utilizează cuvîntul „Agenție”. De aceea, pentru unitate terminologică propunem ca abrevierea „ANRE” să fie substituită cu cuvîntul „Agenție”. Această observație are relevanță pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului de lege.</p>	
<p>Art.10: e) stabilește, aprobă și actualizează, limitele de necesitate, capacități și cotele maxime de capacitate în vederea aplicării schemelor de sprijin prevăzute la art.34;</p>	<p>Art.10: e) stabilește, aprobă și actualizează limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de următorii trei ani pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art.34”;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art.10: e) prevede, că Guvernul va stabili, aproba și actualiza limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite în următorii trei ani pentru implementarea schemelor de sprijin. În partea ce ține de invocarea termenului de implementare a schemelor de sprijin, respectiv „trei ani”, pentru claritatea și precizia normei, sugerăm a se indica cu exactitate, din ce moment va curge termenul respectiv. Dacă s-a avut în vedere aplicarea normei în dependență de momentul intrării în vigoare a legii, propunem, ca după cuvintele „trei ani” să fie introduse cuvintele „de la data intrării în vigoare a prezentei legi”. În cazul acceptării propunerii înaintate, sugerăm a se revedea norma propusă la art.34 alin. (1’).</p>	<p>Se acceptă. Întru evitarea unor confuzii vis-a-vis de momentul din care termenul de trei începe a curge, sau este atins, sintagma „în următorii trei ani” se exclude. Totodată, se propune completarea redacției, în vederea asigurării conformității și corespunderii deciziilor Guvernului cu angajamentele asumate față de instituțiile și organizațiile internaționale: „e) stabilește, aprobă și actualizează limitele de capacitate, în conformitate cu condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat și angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, precum și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art.34”.</p> <p>Astfel, Guvernul va iniția modificarea/ actualizarea limitelor de capacitate și cotelor maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, odată cu stabilirea acestei necesități, fie din motivul intervenirii la schema de suport și asigurarea atingerii țintelor naționale pe domeniu către orizontul de timp planificat, fie din motivul imperativului ajustării acestora la angajamentele</p>

6	<p>Art.11: b) elaborează scheme de sprijin și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile și le propune Guvernului spre aprobare;</p>	<p>Art.11: b) după cuvintele „scheme de sprijin” se introduc cuvintele „mecanisme, stimulente”, iar la final se completează cu textul „cu respectarea cerințelor stabilite în Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat”;</p>	<p>Art. 11: b) pentru a fi în unison cu terminologia folosită în Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, pentru o exprimare normativă adecvată, recomandăm substituirea cuvintelor „cerințelor stabilite” cu cuvintele „condițiilor privind acordarea ajutorului de stat prevăzute”;</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică Informarea Secretariatului CEn și a Consiliului Concurenței despre schema de suport</p>	<p>asumate față de instituțiile și organizațiile internaționale.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Considerăm că informarea inclusiv a Secretariatului Comunității Energetice cu privire la schema de acordare a ajutorului de stat este oportună și poate fi inclusă în proiectul de lege. Astfel, propunem următoarea redacție pentru art. 11, lit. b): „b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, cu respectarea condițiilor privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare;</p> <p>Se acceptă. Norma de la lit. e) se completează, având următoarea redacție: „e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește un raport în acest sens, cu suportul Agenției pentru Eficiență Energetică, pe care îl prezintă Guvernului până la 31 martie”;</p> <p>Se acceptă. Se operează modificările necesare în proiectul de</p>
---	---	---	---	--

	<p>domeniul energiei colaborează, prin furnizarea reciprocă și continuă de informații, cu alte organe ale administrației publice centrale de specialitate, cu ANRE, cu alte autorități publice, precum și cu autoritățile administrației publice locale.”</p>	<p>alin. (2) propus în reglementare.</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Trebuie să existe obligația de a aduce la cunoștință Consiliului Concurenței și Secretariatului schema de acordare a ajutorului (Articolul 11 și Articolul 35 urmează a fi completate).</p>	<p>lege:</p> <p>(2) pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite la alin. (1), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colaborează cu alte autorități ale administrației publice centrale, cu organele centrale de specialitate, cu Consiliul Concurenței, cu Agenția, cu alte autorități publice, cu autoritățile administrației publice locale, cu societatea civilă.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Cât privește completarea obligațiilor de coordonare/ consultare sau informare a schemei de suport și cu Secretariatul Comunității Energetice, considerăm oportună punerea în discuție a acestei modificări suplimentare la proiectul de lege pe platforma Parlamentului.</p> <p>Totodată, considerăm că informarea inclusiv a Secretariatului Comunității Energetice cu privire la schema de acordare a ajutorului de stat poate fi inclusă în proiectul de lege.</p> <p>Astfel, propunem următoarea redacție pentru art. 11, lit. b):</p> <p><i>„b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, cu respectarea condițiilor privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare;</i></p>
--	---	---	--

<p>Art. 12 : a)elaborează regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, de asemenea elaborează metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;</p>	<p>Art. 12 : a) avea următorul cuprins: a) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la elaborarea regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, pentru proceduri de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, a biolichidelor;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 12 : a) cu referire la invocarea denumirii regulamentului, se va corobora cu art. 12 lit. a) din lege, fiindcă în proiect se menționează despre elaborarea „regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, pentru biolichide, a producerii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, a biolichidelor”, iar la art. 12 lit. a) – „regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de valorificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților”. Se observă, că nu există o denumire uniformă a ambelor regulamente.</p>	<p>Se acceptă. Prevederea de la lit. a), din proiectul de lege se va modifica după cum urmează: a) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la elaborarea regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide, care va conține inclusiv descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților și biolichidelor;</p>	
<p>Art 12 : g) desfășoară activități legate de sistemul de certificare prevăzut la art.23;</p>	<p>Art 13: g) va avea următorul cuprins: g) implementează sistemul de certificare și înregistrare, în conformitate cu regulamentul stabilit la art. 23, a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art.13 : g) întrucât norma acestuia va avea tangență în aplicare cu art. 23 din lege, semnalăm că nu există o unicitate în ceea ce privește invocarea terminologiei privind implementarea „sistemului de certificare și înregistrare”, fiindcă la lit. g) al acestui articol se propune „sistem de certificare și înregistrare”, iar la art. 23 alin. (4) din proiect, - „procedura de calificare și înregistrare”. Se va vedea, în acest sens,</p>	<p>Se acceptă. În tot textul proiectului de lege se va utiliza sintagma „calificare și înregistrare”.</p>	<p>și redacția lit. h) al acestui articol, unde se propune „calificarea și înregistrarea”.</p>
<p>7</p>	<p>8</p>	<p>6</p>	<p>6</p>	<p>6</p>

<p>stabilite în conformitate cu art.23;</p> <p>j) elaborează și menține un registru al producătorilor eligibili în conformitate cu art.37 alin.(6);</p>	<p>j) instituie și ține registrul instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură.”</p>	<p>Întrucât redacția actuală al articolului vizat se referă la sistemul de „certificare” în domeniul energiei din surse regenerabile, iar propunerea constă și în „înregistrarea” instalatorilor prevăzuți la alin. (2) al acestui articol, recomandăm expunerea denumirii art. 23 în următoarea redacție: „Sistemul de certificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”. În același context, sugerăm expunerea denumirii Capitolului IV, după cum urmează: „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, certificare și înregistrare”;</p> <p>denumirea „registru instalatorilor” nu este conformă cu cea utilizată la art. 13 lit. j) din proiect, care prevede ținerea „registrii instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. De aceea, la alin. (2) al art. 23 sugerăm invocarea denumiri concrete a registrului la care se face referință.</p> <p>În același timp, nu este clar, dacă în redacția art. 13 lit. j) se face trimitere la un registru sau la două registre;</p> <p>în varianta actuală a alin. (2) se utilizează cuvintele „pompe de căldură”. Deși din redacția acestui alineat se subînțelege, că la categoria de instalatori se atribuie și „instalatorii de pompe de căldură”, întrucât la alin. (4) al acestui articol, precum și la art. 13 lit. j) se utilizează sintagma „instalatorii de pompe de căldură”, recomandăm substituirea cuvintelor „și pompe de căldură” cu cuvintele „precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. Se va revedea, în acest sens, și art. 14 alin. (6).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Denumirea articolului 23 a fost revăzută, luând forma: „Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”.</p> <p>Denumirea capitolului IV se modifică după cum urmează: „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, <u>calificare și înregistrare</u>”</p> <p>Totodată, proiectul de lege va prevedea modificarea normei de la art. 23, alin. (2), după cum urmează „se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13, lit. j)”. Astfel, se va evita orice ambiguitate vis-a-vis de denumirea registrului a fi ținut.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Precizăm că specialitățile enumerate de către prezentul articol, și care ar urma a fi supuse calificării și înregistrării, se vor citi și interpreta ca specialități separate. Specialiștii respectivi ar putea deține câte o specialitate ori, după caz, mai multe specialități simultan.</p> <p>În acest sens, în vederea evitării unor interpretări greșite, modificările a fi aduse prevederilor de la art. 13, lit. g) și j), art. 23, alin. (3) și alin. (4), vor viza <i>instalatorii de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură.</i></p>
<p>9</p> <p>Art. 14: (1), b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din</p>	<p>Art. 14: b) va avea următorul cuprins: b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 14: (1): lit. b), atenționăm asupra faptului, că în conformitate cu pct. 29 secțiunea I din Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederea de la art. 14, alin. (1), lit. b), se propune a avea următoarea redacție:</p>

<p>surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant, în conformitate cu legislația specială”;</p>	<p>regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant, în conformitate cu legislația specială”;</p>	<p>persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.</p> <p>Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.</p> <p>Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.</p> <p>În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocarburantului”.</p> <p>De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011. În contextul sugestiilor invocate, se vor revede și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e) lit. b¹), pentru rațiuni de ordin gramatical, semnalăm necesitatea redactării conținutului acestuia;</p>	<p>„b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu legislația specială”</p> <p>Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocarburant”.</p> <p>În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale”, nu mai este una oportună.</p> <p>Propunerea de completare a normei de la lit. e) rămâne în vigoare.</p>
<p>e) stabilește cotele de repartizare între importatorii de produse petroliere principale a volumelor de biocarburant ce urmează a fi achiziționate de la producători în conformitate cu prezenta lege;</p>	<p>e) stabilește cotele minime anuale de biocarburanți, care urmează să fie achiziționați de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali și din import, pentru a fi utilizați în amestec produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) lit. c)”;</p>	<p>persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.</p> <p>Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.</p> <p>Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.</p> <p>În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocarburantului”.</p> <p>De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011. În contextul sugestiilor invocate, se vor revede și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e) lit. b¹), pentru rațiuni de ordin gramatical, semnalăm necesitatea redactării conținutului acestuia;</p>	<p>„b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu legislația specială”</p> <p>Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocarburant”.</p> <p>În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale”, nu mai este una oportună.</p> <p>Propunerea de completare a normei de la lit. e) rămâne în vigoare.</p>
<p>se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:</p> <p>b¹) confirmă, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de ANRE, statutul de producător eligibil persoanelor care dețin sau urmează să dețină centrală electrică/centrale electrice, cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 alin. (1) lit. e);</p>	<p>se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:</p> <p>b¹) confirmă, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de ANRE, statutul de producător eligibil persoanelor care dețin sau urmează să dețină centrală electrică/centrale electrice, cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 alin. (1) lit. e);</p>	<p>persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.</p> <p>Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.</p> <p>Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.</p> <p>În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocarburantului”.</p> <p>De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011. În contextul sugestiilor invocate, se vor revede și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e) lit. b¹), pentru rațiuni de ordin gramatical, semnalăm necesitatea redactării conținutului acestuia;</p>	<p>„b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu legislația specială”</p> <p>Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocarburant”.</p> <p>În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale”, nu mai este una oportună.</p> <p>Propunerea de completare a normei de la lit. e) rămâne în vigoare.</p>
		<p>Nu se acceptă. Considerăm că redacția propusă pentru prevederea de la lit. b¹) este satisfăcătoare și redă corect mesajul de bază.</p>	

<p>(1),(d) modalitatea de repartizare participanții la piața energiei electrice a energiei achiziționate de furnizorul central de energie electrică în condițiile stabilite în Regulile pieței energiei electrice aprobate de agenție;</p>	<p>d), precum și la art. 21 alin. (2), alin. (3), alin. (5) și la art. 28 alin.(6), cuvîntul „agenție”, la orice formă gramaticală, se substituie cu abrevierea „ANRE”;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p>La punctul 1 din proiect prin care sunt operate modificări la art. 3 din Lege, noțiunea „contract pentru diferențe” de exclus, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central. Prin introducerea noțiunii respective și ulterior conform Proiectului a unui articol nou 381, furnizorul central îi sunt atribuite obligații pe care acesta nu le va putea executa. Astfel, furnizorul central urmează să dispună de mijloace financiare pentru a-și onora obligațiile în cazul încheierii „contractelor pentru diferențe”, însă acesta obține mijloace financiare doar de la furnizorii și de la consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice. În cazul în care unii producători eligibili participă la piața energiei electrice pentru ziua următoare, furnizorul central nu va achiziționa cantitățile respective de energie electrică de la acești producători eligibili și respectiv nu le va repartiza celorlalți furnizori, consumatori finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice și în rezultat nu va primi plăți pentru aceste cantități de energie electrică de la ceilalți furnizori, consumatori eligibili. În aceste condiții rămâne neclară sursa din care furnizorul central va achita diferența de preț producătorilor eligibili.</p> <p>Pentru a accepta propunerile SCE referitor la contractul pentru diferențe, este oportun inițial de a stabili care vor fi sursele de acoperire a diferențelor de prețuri, conform contractului privind diferențele și de unde va primi furnizorul central de energie electrice aceste surse financiare, care ulterior vor fi transferate producătorilor eligibili.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Republica Moldova are obligația de a pune în practică prevederile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, inclusiv cele cu privire la „integrarea” producătorilor de energie E-SER pe piața energiei electrice.</p> <p>Prin urmare, contractele pentru diferență, cât și normele incluse la art. 381, vin întru onorarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în calitatea sa de Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.</p> <p>Cu toate acestea, întru crearea cadrului juridic primar adecvat integrării surselor regenerabile de energie pe piața energiei electrice, considerăm necesară modificarea proiectului de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016, după cum urmează.</p> <p>La articolul 14:</p> <p>- litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) stabilește, în Regulile pieței energiei electrice, modalitatea de repartizare între furnizorii de energie electrică a energiei achiziționate de Furnizorul central de energie electrică și/ sau a obligațiunilor financiare care rezultă din diferența dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifile fixe stabilite în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>La articolul 38’:</p> <p>- alineatul (2) se va reda în următoarea redacție:</p> <p>„(2) La întrunirea condiției menționate la alin. (1), producătorii eligibili existenți semnează contracte de diferențe cu Furnizorul central de energie electrică, în locul contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile. Producătorilor eligibili li se garantează obținerea veniturilor calculate în baza prețurilor fixe și/sau tarifelor fixe și a cantităților de energie electrică produsă pe perioada de contract rămasă, până la întrunirea termenului stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (1)’;</p> <p>- alineatul (3) se va reda în următoarea redacție:</p>
--	---	---	--

<p>(1),c) elaborează clauzele obligatorii ale contractului pentru achiziționarea energiei electrice și a energiei termice produse din surse regenerabile, precum și a biocarburantului;</p>	<p>c) va avea următorul cuprins: c) elaborează și aprobă clauzele obligatorii ale contractului de diferențe, clauzele obligatorii ale contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și a contractului pentru achiziționarea biocarburantului</p>	<p>lit. c), atenționăm, că denumirea „contractului de diferențe” urmează a fi corelată cu cea utilizată la art. 3 din proiect, unde acest contract este denumit „contract pentru diferențe”. Obiecția este valabilă și pentru art. 38¹ alin. (2) din proiect.</p> <p style="text-align: center;">Direcția generală juridică</p> <p style="text-align: center;">Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p style="text-align: center;">Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p>de exclus textul “clauzele obligatorii ale contractului de diferențe”, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central</p>	<p>”(3) Prețul pieței angro de energie electrică se consideră prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare. Dacă prețul fix sau tariful fix este mai mare decât prețul pieței pentru ziua următoare, producătorul eligibil va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică iar, dacă prețul fix sau tariful fix este mai mic decât prețul pieței, producătorul eligibil va plăti diferența de venit Furnizorului central de energie electrică” - se adaugă un alineat nou (4) cu următorul cuprins: „(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare care rezultă din aplicarea alin. (3) al prezentului articol, reprezentând sume determinate în baza diferenței dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe, precum și cantitățile de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare se determină de Furnizorul central în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.”</p> <p>Se acceptă. Pe parcursul textului se va utiliza sintagma/ noțiunea ”<i>contract pentru diferențe</i>”</p> <p style="text-align: right;">Se acceptă parțial. Vezi comentariile de mai sus.</p>
---	--	---	---

	<p>(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de cotațiile prețurilor medii Platts stabilite pentru produsele petroliere în perioada respectivă.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Agencia pentru Reglementare în Energetică</p> <p>„(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii anuale de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.”</p> <p>Necesitatea modificării respective va permite calcularea diferenței corecte dintre prețul biocarburanților și prețul produselor petroliere principale, or în varianta din proiect se propune calcularea diferenței dintre cotațiile Platts la produsele petroliere principale și prețul de import al biocarburanților. în sensul prevederilor Legii nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere, cotațiile Platts reprezintă doar o parte din valoarea în vamă a produselor petroliere importate, celelalte cheltuieli fiind incluse în marja comercială specifică. Din aceste considerente se propune ca la formarea prețurilor pentru produsele petroliere principale Agenția să includă diferența dintre două valori comparabile și anume „prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă” și „prețurilor medii anuale stabilite produsele petroliere principale”, în caz contrar raportarea la cotațiile Platts va duce la includerea unor diferențe mai mari și neargumentate. Necesitatea includerii în text a sintagmei „prețuri medii anuale” rezultă din faptul că prețul plafon pentru benzină și motorină se calculează la fiecare 14 zile, iar cotele biocarburanților sunt anuale și aceste produse pot fi procurate în oricare perioadă a anului. În aceste condiții diferența corectă va putea fi stabilită doar anual, prin calcularea mediei ponderate a diferenței prețului biocarburanților utilizați în amestecul de combustibil față de prețul produselor petroliere principale.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Cu referință la art. 23 alin. (2): întrucât redacția actuală al articolului vizat se referă la sistemul de „certificare” în domeniul energiei din surse regenerabile, iar propunerea constă și în „înregistrarea” instalatorilor prevăzuți la alin. (2) al acestui articol,</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Totodată, se vor utiliza următoarele redacții pentru prevederile care fac referință la obligația utilizarea biocarburanților.</p> <p>La articolul 14:</p> <p>- alin. (1), lit. c), se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) elaborează și aprobă clauzele obligatorii ale contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile;</p> <p>- lit. e) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„e) stabilește cotele minime anuale de biocarburanți, care urmează să fie achiziționați de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali și/ sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) lit. c);”;</p> <p>- alineatul nou (4) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii anuale de procurare de la producătorii locali și/ sau din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de prețurilor medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Titlul art. 23 a fost redactat după cum urmează „Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul</p>
--	---	---	--

<p>10</p> <p>Art. 21: (1) Producerea energiei electrice din surse regenerabile, producerea energiei termice din</p>	<p>Art. 21: (1) și (6), textul „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale” se exclude;</p>	<p>recomandăm expunerea denumirii art. 23 în următoarea redacție: „Sistemul de certificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”. În același context, sugerăm expunerea denumirii Capitolului IV, după cum urmează: „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, certificare și înregistrare”;</p> <p>denumirea „registru instalatorilor” nu este conformă cu cea utilizată la art. 13 lit. j) din proiect, care prevede ținerea „registrii instalatorilor de cazane, fumale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. De aceea, la alin. (2) al art. 23 sugerăm invocarea denumiri concrete a registrului la care se face referință. În același timp, nu este clar, dacă în redacția art. 13 lit. j) se face trimitere la un registru sau la două registre;</p> <p>în varianta actuală a alin. (2) se utilizează cuvintele „pompe de căldură”. Deși din redacția acestui alineat se subînțelege, că la categoria de instalatori se atribuie și „instalatorii de pompe de căldură”, întrucât la alin. (4) al acestui articol, precum și la art. 13 lit. j) se utilizează sintagma „instalatorii de pompe de căldură”, recomandăm substituirea cuvintelor „și pompe de căldură” cu cuvintele „precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. Se va revedea, în acest sens, și art. 14 alin. (6).</p> <p>Art. 34 alin. (1) lit. a) și lit. b), în partea ce ține de invocarea referinței la „art. 10 alin. (1) lit. e)” din proiect, facem observația, că art. 10 în varianta actuală are doar o singură ipoteză juridică și nu cuprinde enumerări, iar conform modificărilor propuse la art. 10 prin proiectul de lege, acesta nu se propune a fi divizat în mai multe alineate. Pentru corectitudinea normei de trimitere, propunem revederea trimiterii la ”art. 10 alin. (1) lit. e)”. Reiterăm aceeași observație și pentru art. 14 lit. b¹), art. 36 alin. (5¹), art. 38 alin. (1²)</p>	<p>energiei din surse regenerabile”.</p> <p>Totodată, titlul Capitolului IV a luat forma „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, calificare și înregistrare”</p> <p>Denumirea revăzută a Registrului a fost prezentată mai sus. Vezi comentariul respectiv.</p> <p>Se acceptă. Toate referințele la prevederea de la art. 10, alin (1), lit. e) se vor modifica cu referința la art. 10, lit. e)</p>
<p>Art. 21: (1) Producerea energiei electrice din surse regenerabile, producerea energiei termice din</p>	<p>Art. 21: (1) și (6), textul „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale” se exclude;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 21: Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect</p>	<p>Se acceptă. Activitatea de licențiere în domeniul producerii de biocarburant va necesita obținerea de „licență pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi</p>

<p>surse regenerabile, producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și producerea biocombustibililor ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale se supun licențierii.</p> <p>6) Activitatea de producere a biocombustibilului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale se desfășoară în baza licenței eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică persoanelor care întrunesc următoarele condiții:</p>	<p>se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocombustibililor”.</p> <p>Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocombustibilului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față. În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocombustibil”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocombustibilului”. De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011.</p>	<p><i>procurat de importatorii de produse petroliere principale”.</i></p> <p>Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocombustibil”.</p> <p>În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale”, nu mai este una oportună.</p>
<p>Art. 23:</p>	<p>Art. 23: se completează cu alin. (4) cu următorul conținut: (4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic va ține cont de cerințele stabilite în Legea nr.116 din 18 mai 2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și Legea nr.107 din 27 mai 2016 cu</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În tot textul proiectului de lege se va utiliza sintagma „<i>instalatori de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură</i>”.</p> <p>Totodată, se modifică norma de la art. 23, alin. (2), după cum urmează „se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13, lit. j)”.</p>
<p>11</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	

<p>(2) Instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură, cu capacitatea ce nu depășește 50 kilowați, se certifică în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul aprobat de Guvern.</p>	<p>privire la energia electrică”. (2), textul „cu capacitatea ce nu depășește 50 kilowați” se exclude, iar cuvintele „se certifică” se substituie cu cuvintele „se califică și se înregistrează în registrul instalatorilor”;</p>	<p>Întrucât redacția actuală al articolului vizat se referă la sistemul de „certificare” în domeniul energiei din surse regenerabile, iar propunerea constă și în „înregistrarea” instalatorilor prevăzuți la alin. (2) al acestui articol, recomandăm expunerea denumirii art. 23 în următoarea redacție: „Sistemul de certificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”. În același context, sugerăm expunerea denumirii Capitolului IV, după cum urmează: „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, certificare și înregistrare”;</p> <p>- denumirea „registrul instalatorilor” nu este conformă cu cea utilizată la art. 13 lit. j) din proiect, care prevede ținerea „registrului instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. De aceea, la alin. (2) al art. 23 sugerăm invocarea denumiri concrete a registrului la care se face referință. În același timp, nu este clar, dacă în redacția art. 13 lit. j) se face trimitere la un registru sau la două registre;</p> <p>- în varianta actuală a alin. (2) se utilizează cuvintele „pompe de căldură”. Deși din redacția acestui alineat se subînțelege, că la categoria de instalatori se atribuie și „instalatorii de pompe de căldură”, întrucât la alin. (4) al acestui articol, precum și la art. 13 lit. j) se utilizează sintagma „instalatorii de pompe de căldură”, recomandăm substituirea cuvintelor „și pompe de căldură” cu cuvintele „precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. Se va revedea, în acest sens, și art. 14 alin. (6).</p>	<p>Nu se acceptă. Titlul art.23 a fost redactat după cum urmează „Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile” Totodată, titlul Capitolului IV a luat forma „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, calificare și înregistrare”</p>	<p>Se acceptă. Se modifică norma de la art. 23, alin. (2), după cum urmează „se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13, lit. j)”.</p>	<p>Se acceptă parțial. În vederea evitării unor interpretări greșite, modificările a fi aduse prevederilor de la art. 13, lit. g) și j), art. 23, alin. (3) și alin. (4), vor viza instalatorii de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură. Astfel, se exclude sintagma „precum și a instalatorilor”, pentru a nu permită multiple interpretări ale normei legale.</p>
--	---	--	--	---	---

12	<p>Art. 25: Asigurarea calității energiei electrice și termice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților</p> <p>Calitatea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și a biocarburanților ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale este asigurată în conformitate cu cerințele tehnice și indicatorii de calitate stabiliți în concordanță cu normele privind producția, distribuția și tehnologia de consum, precum și în temeiul legilor speciale.</p>	<p>administrației publice în domeniul energetic și va ține cont de cerințele stabilite în Legea nr.116 din 18 mai 2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și Legea nr.107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică”.</p> <p>Art. 25: la alin. unic, cuvintele „ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se exclud; alineatul unic devine alin. (1); se completează cu alin. (2) cu următorul cuprins: (2) Biogazul ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale trebuie să corespundă parametrilor de calitate a gazelor naturale stabiliți în temeiul Legii cu privire la gazele naturale”.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 25: (1) b), atenționăm asupra faptului, că în conformitate cu pct. 29 secțiunea I din Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „<i>pentru producerea biocarburanților care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale</i>”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.</p> <p>Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea suspusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburanților, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.</p> <p>Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburanților care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față. În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocarburanților”.</p> <p>De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Activitatea de licențiere în domeniul producerii de biocarburant va necesita obținerea de „<i>licență pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale</i>”.</p> <p>Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocarburant”.</p> <p>În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „<i>ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale</i>”, nu mai este una oportună.</p>
----	--	---	---	---

		<p>În contextul sugestiilor invocate, se vor revedea și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e), art. 25 alin. (1), precum și art. 27 alin. (2);</p> <p style="text-align: center;">Directia generală juridică</p>	
13	<p>Art. 27: (2) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, producătorii de energie termică din surse regenerabile, producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și producătorii de biocombustibil ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere în conformitate cu indicatorii stabiliți în temeiul legilor speciale.</p>	<p>Art. 27: alin. (1): lit. b), atenționăm asupra faptului, că în conformitate cu pct. 29 secțiunea I din Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocombustibilului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocombustibil”.</p> <p>Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocombustibilului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocombustibililor”.</p> <p>Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocombustibilului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față. În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocombustibil”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocombustibilului”.</p> <p>De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011.</p> <p>În contextul sugestiilor invocate, se vor revedea și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e), art. 25 alin. (1), precum și art. 27 alin. (2);</p>	<p>Se acceptă. Activitatea de licențiere în domeniul producerii de biocombustibil va necesita obținerea de „licență pentru producerea de biocombustibil ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”.</p> <p>Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocombustibil”.</p> <p>În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale”, nu mai este una oportună.</p>

<p>14</p>	<p>Art. 28: (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu <u>Legea cu privire la energia electrică.</u></p>	<p>Art. 28: (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale este necesară extinderea rețelelor electrice sau de gaze naturale, operatorii de rețele efectuează extinderea în conformitate cu <u>Legea cu privire la energia electrică</u>, cu <u>Legea cu privire la gazele naturale</u> și cu regulamentele elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente extinderii, care se includ în tarif cu condiția</p>	<p>Art. 28: (6) și (1), după cum este prevăzut în proiectul de modificare, ar trebui să fie redactat pentru a permite producătorilor de energie electrică din surse regenerabile care doresc să se conecteze la rețea să lanseze o cerere de ofertă pentru lucrările de conectare și să asigure conformitatea cu prevederile Articolului 16 alin. (5) din Directiva 2009/28/CE, adaptată și modificată prin Hotărârea Consiliului Ministerial 2012/04/MC-EnC. În plus, activele de transmisie și distribuție rezultate din dezvoltarea rețelelor nu ar trebui incluse în baza reglementată a activelor în scopuri tarifare.</p>	<p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Nu se acceptă. Transferul bunurilor de la dezvoltatorii de proiect la operatorul rețelei de transport sau distribuție are loc în conformitate cu prevederile Legii speciale – Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, art. 48, alin (9), care stipulează următoarele: <i>”Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații electrice, linii electrice și posturi de transformare simt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Operatorul sistemului de distribuție este obligat să primească instalațiile electrice transmise cu titlu gratuit cu condiția efectuării de către proprietarul instalațiilor electrice, liniilor electrice și posturilor de transformare a lucrărilor necesare pentru a asigura corespunderea acestora cu cerințele de securitate. Corespunderea rețelelor electrice ce urmează a fi transmise în proprietatea operatorului de sistem se atestă în baza actului de corespundere, eliberat proprietarului instalațiilor electrice, liniilor electrice sau posturilor de transformare de către organul supravegherii energetice de stat. Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a liniilor și stațiilor electrice menționate se consideră venit neimpozabil”.</i></p> <p>Cu toate acestea, în condițiile în care un dezvoltator de proiect SER beneficiază de o eventuală extindere de rețea planificată și realizată de către operatorul de transport sau distribuție în conformitate cu legislația specială și planul său de investiții, aceste costuri se includ în tarif.</p>
-----------	---	--	---	--

	<p>respectării planurilor de investiții aprobate de agenție.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p>La alin. (6) cuvântul „racordului” de substituit cu sintagma „instalației de racordare”. Noțiunea respectivă este prevăzută la art. 2 din Legea cu privire la energia electrică și Legea cu privire la gazele naturale și se referă la „instalație electrică/gaze naturale prin care se face legătura dintre rețeaua electrică/de gaze naturale și centrala electrică/instalația de producere, instalația de utilizare”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>15</p>	<p>Art. 29:</p> <p>(1) Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili întregul volum de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege.</p>	<p>Art. 29:</p> <p>(1), cuvintele „întregul volum” se substituie cu cuvintele „întreaga cantitate”;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Modificările propuse de autor presupun substituirea cuvântului „volum” cu „cantitate” în tot textul legii, inclusiv art. 29.</p>
	<p>Art. 29:</p> <p>(2) Furnizorii de energie electrică sînt obligați să achiziționeze energie electrică, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile aprobate de ANRE și în cantitățile calculate în funcție de cota-parte stabilită de ANRE pentru fiecare furnizor, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice. La stabilirea cotelor părți, ANRE va ține cont de</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 29:</p> <p>Întrucît pe tot parcursul proiectului de lege, cuvîntul „volum” se propune a fi substituit cu cuvîntul „cantitate”, pentru unitate redacțională, sugerăm a fi efectuată substituiriile respective și la art.29 alin (1) și alin (2);</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se va completa redacția prevederii de la alin (2) după cum urmează „Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, sînt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de ANRE și în cantitățile calculate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți stabilite de ANRE pentru fiecare furnizor”.</p>

<p>agenție, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice. La stabilirea cotei-părți, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va ține cont de cotele deținute de furnizori pe piața energiei electrice. Consumatorii eligibili care consumă energie electrică produsă exclusiv din combustibili fosili sînt obligați să achiziționeze energie electrică, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la tariful aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și în volumele calculate în funcție de cota-parte a consumatorului eligibil din consumul total de energie electrică pe țară.</p>	<p>cotele deținute de furnizori pe piața energiei electrice și ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică”;</p>	<p>produsă din surse regenerabile, inclusiv și furnizorul central care furnizează energie electrică consumatorilor finali și este necesar ca repartizarea cantității de energie electrică între furnizori să se efectueze în baza cotelor părți efectiv realizate în fiecare lună, dar nu conform cotelor părți determinate în baza datelor din anul precedent.</p>	
<p>(3) Importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să achiziționeze de la biocarburant de la producătorii locali și cu biocarburant, cu respectarea stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu condiția ca prețurile propuse de producătorii de biocarburant să nu</p>	<p>(3) va avea următorul cuprins: (3) Importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și din import cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de ANRE în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică Se propune modificarea alin.(3) la art.29</p>	<p>Se acceptă alin. (3) se modifică și va avea următorul conținut: „(3) Importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de ANRE în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către ANRE cu sancțiune financiară</p>

<p>depășească prețul mediu de import al produselor petroliere principale corespunzătoare, publicat lunar de agenție pe pagina sa web oficială. La stabilirea cotelor de biocarburant ce urmează a fi achiziționat de importatorii de produse petroliere principale, Agenția Națională pentru Reglementare Energetică va ține cont de cotele de import deținute de aceștia pe piața produselor petroliere.</p>	<p>ANRE cu sancțiune financiară în mărime de până la 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, cu respectarea procedurii stabilite la art. 20 din Legea cu privire la energetică”.</p>	<p>în mărime de până la 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, cu respectarea procedurii stabilite la art. 20 din Legea cu privire la energetică.”</p>
<p>Art 30: a) încheie contracte de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile cu producătorii eligibili, în conformitate cu proiectele de contracte elaborate de către Agenția Națională pentru Reglementare Energetică, și achiziționează de la aceștia întregul volum de energie electrică livrată în rețelele electrice, la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;</p>	<p>Art 30: a) va avea următorul cuprins: a) încheie, în termenele și în condițiile stabilite în Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și în Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile cu producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobate de către ANRE, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice, la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;”</p>	<p>„Camera de Comerț Americană din Moldova” Art. 30 : Pentru a asigura bancabilitatea proiectelor de energie regenerabilă, contractul de comercializare a energiei trebuie semnat de îndată după atribuirea statutului de producător eligibil. Contractul poate fi semnat sub condiția suspensivă a punerii în funcțiune a centralei. Așadar, sugerăm completarea art. 30, pct. (2) lit a) cu textul: <i>" în termen de 10 zile de la trimiterea de către producătorul eligibil a unei solicitări în acest sens. "</i></p> <p>Nu se acceptă. Prevederea revizuită de la art. 30, alin. (1), lit. a), stipulează că Furnizorul Central de energie electrică „încheie, în termenele și în condițiile stabilite în Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și în Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile cu producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobate de către ANRE, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice, la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege”.</p> <p>Astfel, termenul de semnare a contractului de achiziționare a energiei electrice de către Furnizorul Central de energie electrică cu producătorul eligibil (cu statul respectiv obținut în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare), se va specifica expres în regulamentele menționate mai sus, ce</p>

<p>2), c) colectează și agregă prognozele privind producerea energiei electrice din surse regenerabile primite de la producătorii eligibili, stabilește volumele de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice în ziua următoare și comunică zilnic această informație operatorului rețelei de transport și de sistem și/sau operatorilor rețelelor de distribuție, după caz;</p>	<p>2), c), cuvântul „volumele” se substituie cu cuvântul „cantitățile”, iar cuvintele „operatorului rețelei de transport și de sistem și/sau operatorilor rețelelor de distribuție, după caz” se substituie cu cuvintele „operatorilor sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție în modul și cazurile stabilite în Regulile pieței energiei electrice, aprobate de ANRE”;</p> <p>(3) Prin derogare de la art. 88 alin. (1) din Legea cu privire la energia electrică, furnizorul central de energie electrică calculează și prezintă ANRE spre aprobare prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în termenele stabilite în metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată de ANRE.</p>	<p>Agentia Națională pentru Reglementare în Energetică de exclus textul: „Normele tehnice ale rețelelor electrice și în”, deoarece Normele tehnice ale rețelelor electrice urmează a fi abrogate în conformitate cu art. 96 alineat (8) din Legea cu privire la energia electrică, după aprobarea Codului rețelelor.</p> <p>Direcția generală juridică (3), ținând cont, că prevederea acestui alineat se va aplica în strictă coroborare cu Legea nr. 107/2016, sugerăm corelarea denumiri „metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică” cu cea utilizată la art. 88 alin. (1) din Legea nr. 107/2016, unde acest act normativ este denumit „metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate”.</p>	<p>urmează a fi aprobate de Guvern.</p> <p>Nu se acceptă. Nu se acceptă. Furnizorul central de energie electrică este un operator ce procură energia electrică de la centralele electrice eligibile care produc din surse regenerabile de energie, precum și energia electrică produsă de centralele electrice de termoficare urbane, și o furnizează pe piața energiei electrice la prețuri reglementate. Mai mult ca atât, prin decizia Nr. 483 din 13.12.2017, ANRE a aprobat Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică.</p>
<p>Art 31: (1) Originea energiei electrice din surse</p>	<p>Art 31: (1), cuvintele „de către operatorul rețelei electrice” se substituie cu</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova, SCn Secretariatul recomandă modificarea Articolului 31 alin.</p>	
<p>17</p>			

<p>regenerabile se atestă prin intermediul garanțiilor de origine emise de către operatorul rețelei electrice.</p> <p>(3) Operatorul de rețea eliberează garanția de origine, la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile, după efectuarea unei expertize la producător, cu scopul confirmării veridicității faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie.</p>	<p>cuvintele „de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție”;</p> <p>(3) va avea următorul cuprins:</p> <p>(3) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție eliberează garanția de origine la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile, a cărui centrală electrică este racordată la rețelele electrice ale operatorului de sistem respectiv. În legătură cu eliberarea garanțiilor de origine, cu scopul confirmării veridicității faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție este în drept să efectueze verificări la centrala electrică respectivă.”;</p> <p>(4) cuvintele „operatorul de rețea” se substituie cu cuvintele „operatorul sistemului de transport, de operatorul sistemului de distribuție”;</p>	<p>(4) pentru a impune obligația de emiteră a garanțiilor de origine doar pentru operatorul rețelei de transport (Moldelctrica) sau Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE). Obligația de a crea, menține și înregistra emiteră, transferul și anularea garanțiilor de origine în patru registre (al operatorului sistemului de transport și trei operatori ai sistemului de distribuție) este foarte împovăritoare și creează o dificultate nepotrivită pentru toți operatorii de rețea. Cele mai bune practici europene demonstrează că această sarcină este îndeplinită în mod eficient doar de o singură instituție, fie operatorul sistemului de transport, fie autoritatea națională de reglementare. Mai mult decât atât, instituția desemnată va dispune de resurse tehnice, financiare și administrative pentru a implementa și a gestiona un sistem compatibil cu Sistemul European de Certificat Energetic elaborat de Asociația Organelor Emitente, un sistem care ar crește cu numărul de producători de energie electrică din surse regenerabile.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În acest fel, la proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016 se aduc următoarele modificări.</p> <p>La articolul 31:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la alineatul (1) cuvintele „operatorul rețelei electrice” se înlocuiesc cu cuvintele „furnizorul central de energie electrică”; - alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: <p>„(3) Furnizorul central de energie electrică eliberează garanția de origine la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile. În legătură cu eliberarea garanțiilor de origine, cu scopul confirmării veridicității faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie, furnizorul central de energie electrică este în drept să solicite operatorului sistemului de transport sau, după caz, operatorului sistemului de distribuție, să efectueze verificări la centrala electrică a producătorului respectiv.”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - la alineatul (4) cuvintele „operatorul de rețea” se înlocuiesc cu cuvintele „furnizorul central de energie electrică”;
--	--	--	---

18	<p>Art 32: (2) Garanțiile de origine emise de operatorul de rețea la cererea producătorului eligibil se transferă de către producătorul eligibil furnizorului central de energie electrică. Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizată acestora, în condițiile prezentei legi.</p> <p>Garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizată acestora, în condițiile prezentei legi.</p>	<p>Art 32: (2) Garanțiile de origine emise de operatorul de rețea la cererea producătorului eligibil se transferă de către producătorul eligibil furnizorului central de energie electrică. Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizată acestora, în condițiile prezentei legi.</p>	<p>Art 32: (2) Garanțiile de origine emise de operatorul de rețea la cererea producătorului eligibil se transferă de către producătorul eligibil furnizorului central de energie electrică. Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizată acestora, în condițiile prezentei legi.</p>	<p>Se acceptă. La articolul 32: - alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizată acestora, în condițiile prezentei legi.”;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Secretariatul recomandă modificarea Articolului 31 alin. (4) pentru a impune obligația de emiteră a garanțiilor de origine doar pentru operatorul rețelei de transport (Moldelectrica) sau Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE). Obligația de a crea, menține și înregistra emiteră, transferul și anularea garanțiilor de origine în patru registre (al operatorului sistemului de transport și trei operatori ai sistemului de distribuție) este foarte împovărătoare și creează o dificultate nepotrivită pentru toți operatorii de rețea. Cele mai bune practici europene demonstrează că această sarcină este îndeplinită în mod eficient doar de o singură instituție, fie operatorul sistemului de transport, fie autoritatea națională de reglementare. Mai mult decât atât, instituția desemnată va dispune de resurse tehnice, financiare și administrative pentru a implementa și a gestiona un sistem compatibil cu Sistemul European de Certificat Energetic elaborat de Asociația Organelor Emitente, un sistem care ar crește cu numărul de producători de energie electrică din surse regenerabile.</p>	<p>Art 33: Pentru aceleași motive, ca și la art.12 lit.a) la lit. a¹) al aceluiași articol, se va revedea, în corelare cu art. 33 alin. (3) din lege, denumirea „metodologie de calcul al impactului biocombustibililor, al biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”.</p>	<p>Art 33: Pentru aceleași motive, ca și la art.12 lit.a) la lit. a¹) al aceluiași articol, se va revedea, în corelare cu art. 33 alin. (3) din lege, denumirea „metodologie de calcul al impactului biocombustibililor, al biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Actul normativ respectiv va avea denumirea de „Metodologie de calcul a impactului biocombustibililor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”(art. 12, art. 33).</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>Art 33: Pentru aceleași motive, ca și la art.12 lit.a) la lit. a¹) al aceluiași articol, se va revedea, în corelare cu art. 33 alin. (3) din lege, denumirea „metodologie de calcul al impactului biocombustibililor, al biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Actul normativ respectiv va avea denumirea de „Metodologie de calcul a impactului biocombustibililor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”(art. 12, art. 33).</p>
19	<p>Art 33: (3) Metodologia de calcul al impactului biocombustibililor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conțină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite pentru dezaggregate</p>	<p>Art 33: (3) Metodologia de calcul al impactului biocombustibililor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conțină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite pentru dezaggregate</p>	<p>Art 33: (3) Metodologia de calcul al impactului biocombustibililor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conțină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite pentru dezaggregate</p>	<p>Se acceptă parțial. Actul normativ respectiv va avea denumirea de „Metodologie de calcul a impactului biocombustibililor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”(art. 12, art. 33).</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>Art 33: Pentru aceleași motive, ca și la art.12 lit.a) la lit. a¹) al aceluiași articol, se va revedea, în corelare cu art. 33 alin. (3) din lege, denumirea „metodologie de calcul al impactului biocombustibililor, al biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Actul normativ respectiv va avea denumirea de „Metodologie de calcul a impactului biocombustibililor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră”(art. 12, art. 33).</p>				

<p>cultivare, prelucrare, transport și distribuție a biocarburanților, precum și condițiile de utilizare a acestor valori în locul valorilor efective.</p>	<p>Art.34: (1) Pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile se aplică următoarea schemă de sprijin: a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art.35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină centrale electrice cu o putere cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art.10 lit.e); b) tarif fix, stabilit conform art.14, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină centrale electrice cu o putere cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art.10 lit.e), dar care nu este mai mică de 10 kilowați.</p>	<p>Art.34: (1) lit. a) și b), cuvintele „centrale electrice cu o putere cumulată” se substituie cu cuvintele „centrală electrică/centrale electrice, cu o putere electrică instalată/cumulată”, iar textul „art. 10 lit. e)” se substituie cu textul „art.10 alin. (1) lit. e)”;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art 34: (1) lit. a) și lit. b), în partea ce ține de invocarea referinței la „art. 10 alin. (1) lit. e)” din proiect, facem observația, că art. 10 în varianta actuală are doar o singură ipoteză juridică și nu cuprinde enumerări, iar conform modificărilor propuse la art. 10 prin proiectul de lege, acesta nu se propune a fi divizat în mai multe alineate. Pentru corectitudinea normei de trimitere, propunem revederea trimiterii la ”art. 10 alin. (1) lit. e)”. Reiterăm aceeași observație și pentru art. 14 lit. b¹), art. 36 alin. (5¹), art. 38 alin. (1²).</p>	<p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>art.34 urmează a fi completat: Pragurile mai sus de care se acordă sprijin sub forma unui Contract de Diferență (proiecte de peste 500 kW sau mai mari de 3 MW sau 3 unități generatoare în cazul energiei eoliene) ar trebui incluse în Lege și nu ar trebui lăsate la discreția Guvernului</p>	<p>Se acceptă. Toate referințele la prevederea de la art. 10, alin (1), lit. e) se vor modifica cu referința la art. 10, lit. e)</p> <p>Nu se acceptă. Ministerul Economiei și Infrastructurii consideră că, introducerea în Legea 10/2016 a unor prevederi a căror aplicabilitate în timp poate decădea, or</p>
20					

suferi modificări, ca rezultat al revizuirii Orientărilor menționate mai sus (valabile până în anul 2020) sau chiar a politicilor de sprijin a domeniului regenerabilelor, nu este oportună. În acest sens, una prevederile comentate de către SCEn este setarea limitelor de capacitate la nivelul a 0,5/3 MW în lege și aplicarea acestora din moment ce piața energiei electrice a RM ar permite acest lucru.

Conform cadrului normativ în vigoare, aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei din surse regenerabile, este atribuția expresă a Guvernului. De precizat că actul normativ care stabilește valorile menționate mai sus, este la o etapă avansată de promovare de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

La elaborarea acestui proiect de HG, MEI a ținut cont de Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, precum și de nivelul actual de dezvoltare a pieței.

Astfel, la zi, luând în considerare piața existentă, proiectele mai mari de 1/3 MW urmează a fi subiect al licitațiilor organizate de către Guvern/ MEI, în vederea obținerii statutului de producător eligibil. Obligațiile de echilibrare țin de competența Furnizorului Central de Energie electrică, acesta semnând cu toți producătorii de energie electrică contracte de achiziționare a energiei electrice.

Odată cu crearea unei piețe a energiei electrice, regulile de joc pe piața energiei regenerabile se vor ajusta în mod corespunzător la prevederile Orientărilor comunitare, astfel încât:

- limitele de capacitate se vor stabili la nivelul valorilor 0,5/3 MW;
- contractele de achiziționare a energiei electrice se vor substitui cu contractele pentru diferențe, iar suportul statului se va acorda sub forma unor prime;
- producătorii eligibili vor deveni responsabili de echilibrare iar la necesitate, aceștia vor putea delega această responsabilitate FCEE (conform prevederilor de la pct. 124, lit. b) a Orientărilor), în calitate de Agregator.

<p>În concluzie, chiar dacă stabilirea limitelor de capacitate este lăsată la discreția Guvernului, acesta și-a asumat angajamentele punerii în aplicare a prevederilor Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, cât și a altor elemente ale acquis-ului comunitar.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>MEI susține introducerea unui alineat nou (4), la articolul 34, în următoarea redacție:</p> <p>„Schema de sprijin a investițiilor în domeniul energiei regenerabile este garantată pe un termen stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (1), sub rezerva reintroducerii unor noi completări și modificări ulterioare de natură să reducă drepturile și/ sau să mărească obligațiile producătorului eligibil (taxe, impozite, alte angajamente financiare și/ sau fiscale noi, aprobate la nivel central sau local), care ar rezulta în creșterea costurilor operaționale, altele decât cele existente la momentul obținerii statutului de producător eligibil.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020, prin prevederile de la pct. 127, stabilesc că „Se pot acorda ajutoare fără o procedură de ofertare concurențială, astfel cum este descrisă la punctul (126), instalațiilor cu o capacitate de producție de energie electrică instalată mai mică de 1 MW sau proiectelor demonstrative, cu excepția energiei electrice produse din energie eoliană, în cazul instalațiilor cu o capacitate de producție de energie electrică instalată de cel mult 6 MW sau de 6 unități de producție”.</p> <p>În cazul Republicii Moldova, intenția autorităților naționale este de a stabili aceste plafoane, pentru unele tehnologii, la o limită inferioară celor menționate de către Orientările citate mai sus. Prin urmare, într-un astfel de scenariu, legea ar urma să</p>
	<p>”Camera de Comerț Americană din Moldova”</p> <p>art. 34 se completează cu textul: <i>”Prezenta schema de sprijin garantată tuturor producătorilor eligibili, reprezintă achiziționarea întregii cantități a energiei electrice produse de centrala SER, pe o perioadă de 15 ani, fără nici o completare sau modificare ulterioară de natură să reducă drepturile sau să mărească obligațiile producătorului eligibil (taxe, impozite, alte angajamente financiare și/sau fiscale, aprobate la nivel central sau local) rezultând în creșterea costurilor operaționale, altele decât cele existente la momentul participării la licitație.”</i></p>	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p>Stabilirea în legea 10/2016 a limitelor de capacitate</p>

	<p>Art. 35 (2) Licitația se organizează de către Guvern sau, la decizia sa, de către o comisie guvernamentală în conformitate cu regulamentul desfășurării licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.</p>	<p>Art. 35 (2), cuvintele „de către Guvern sau, la decizia sa, de către o comisie guvernamentală” se substituie cu cuvintele „de către Guvern, care desemnează în acest scop, o Comisie de licitații”;</p>	<p>Art. 35 Trebuie să existe obligația de a aduce la cunoștință Consiliului Concurenței și Secretariatului schema de acordare a ajutorului (Articolul 11 și Articolul 35 urmează a fi completate).</p>	<p>stabilească plafoanele maxime ale limitelor de capacitate, iar Guvernul să stabilească respectivele limite în strică conformitate. Cu toate acestea, întru evitarea unor dublări de norme, la același subiect, atât în lege, cât și în cadrul secundar aprobat de Guvern, precum și întru evitarea situațiilor când Legea 10/2016 ar trebui modificată ca urmare a modificării Orientărilor Comisiei Europene (acestea vizând perioada 2014-2020) și prevederilor acesteia, sau a altor angajamente pe domeniu ce reies din Tratatul de constituire a Comunității Energetice, considerăm oportună păstrarea atribuției de stabilire a limitelor de capacitate la nivelul Guvernului. De precizat că activitatea și deciziile Executivului, inclusiv în domeniul energiei regenerabile, vin întru onorarea angajamentelor asumate de către statul Republica Moldova, iar multitudinea de instrumente și filtre existente în cadrul exercițiului de promovare și aprobare a unui act normativ, vor asigura conformitatea deplină a acestora cu angajamentele respective.</p>
21	<p>Art. 35 (2) Licitația se organizează de către Guvern sau, la decizia sa, de către o comisie guvernamentală în conformitate cu regulamentul desfășurării licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.</p>	<p>Art. 35 (2), cuvintele „de către Guvern sau, la decizia sa, de către o comisie guvernamentală” se substituie cu cuvintele „de către Guvern, care desemnează în acest scop, o Comisie de licitații”;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Art. 35 Trebuie să existe obligația de a aduce la cunoștință Consiliului Concurenței și Secretariatului schema de acordare a ajutorului (Articolul 11 și Articolul 35 urmează a fi completate).</p>	<p>Se acceptă. Cât privește completarea obligațiunii de coordonare/ consultare sau informare a schemei de suport și cu Secretariatul Comunității Energetice, considerăm oportună punerea în discuție a acestei modificări suplimentare la proiectul de lege pe platforma Parlamentului. Totodată, considerăm că informarea inclusiv a Secretariatului Comunității Energetice cu privire la schema de acordare a ajutorului de stat poate fi inclusă în proiectul de lege. Astfel, propunem următoarea redacție pentru art. 11, lit. b): „b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, cu respectarea condițiilor privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică</p>

Secretariatul Comunității Energetice

Pragurile mai sus de care se acordă sprijin în cadrul unui proces de licitație competitivă (pentru proiecte cu o putere mai mare de 1 MW sau mai mult de 6 MW sau 6 unități generatoare în cazul energiei eoliene) ar trebui incluse în Lege

Nu se acceptă.

Ministerul Economiei și Infrastructurii consideră că, introducerea în Legea 10/2016 a unor prevederi a căror aplicabilitate în timp poate decădea, or suferi modificări, ca rezultat al revizuirii Orientărilor menționate mai sus (valabile până în anul 2020) sau chiar a politicilor de sprijin a domeniului regenerabilelor, nu este oportună. În acest sens, una prevederile comentate de către SCEEn este setarea limitelor de capacitate la nivelul a 0,5/3 MW în lege și aplicarea acestora din moment ce piața energiei electrice a RM ar permite acest lucru.

Conform cadrului normativ în vigoare, aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei din surse regenerabile, este atribuția expresă a Guvernului. De precizat că actual normativ care stabilește valorile menționate mai sus, este la o etapă avansată de promovare de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

La elaborarea acestui proiect de HG, MEI a ținut cont de Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, precum și de nivelul actual de dezvoltare a pieței.

Astfel, la zi, luând în considerare piața existentă, proiectele mai mari de 1/3 MW urmează a fi subiect al licitațiilor organizate de către Guvern/ MEI, în vederea obținerii statutului de producător eligibil. Obligațiile de echilibrare țin de competența Furnizorului Central de Energie electrică, acesta semnând cu toți producătorii de energie electrică contracte de achiziționare a energiei electrice.

Odată cu crearea unei piețe a energiei electrice, regulile de joc pe piața energiei regenerabile se vor ajusta în mod corespunzător la prevederile Orientărilor comunitare, astfel încât:

- limitele de capacitate se vor stabili la

	<p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Art.35 urmează a fi completat</p> <p>Pragurile mai sus de care se acordă sprijin în cadrul unui proces de licitație competitivă (pentru proiecte cu o putere mai mare de 1 MW sau mai mult de 6 MW sau 6 unități generatoare în cazul energiei eoliene) ar trebui incluse în Lege (Articolul 35 urmează a fi completat).</p>	<p>nivelul valorilor 0,5/3 MW;</p> <ul style="list-style-type: none"> • contractele de achiziționare a energiei electrice se vor substitui cu contractele pentru diferențe, iar suportul statului se va acorda sub forma unor prime; • producătorii eligibili vor deveni responsabili de echilibrare iar la necesitate, aceștia vor putea delega această responsabilitate FCEE (conform prevederii de la pct. 124, lit. b) a Orientărilor), în calitate de Agregator <p>În concluzie, chiar dacă stabilirea limitelor de capacitate este lăsată la discreția Guvernului, acesta și-a asumat angajamentele punerii în aplicare a prevederilor Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, cât și a altor elemente ale acquis-ului comunitar.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>/Vezi comentariul de mai sus/ Considerăm că aceste limite de capacitate pot fi stabilite și în cadrul unei Hotărâri de Guvern, atât timp cât prin prevederea de la art. 10, lit. e), acesta este responsabil de stabilirea, aprobarea și actualizarea limitelor de capacitate și cotelor maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34.</p> <p>Mai mult ca atât, Guvernul rămâne responsabil de revizuirea, la necesitate a limitelor, în vederea alinierii/ ajustării acesteia la noile cerințe stabilite de cadrul comunitar și acceptate/ aprobate la nivelul Comunității Energetice (în condițiile aprobării unor noi Orientări).</p>
	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Art.35 urmează a fi completat</p> <p>Urmează de inclus principiul neutralității tehnice a procesului de licitație competitivă și cazurile de exceptare de la aceste norme</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Intenția Guvernului/ MEI este a de a sprijini diverse tehnologii de producere a energiei electrice din SER, atât timp cât prevederile de la pct. 126, lit. c), alin. (3) al Orientărilor permite oferirea acestui ajutor pe tipuri de tehnologii prestabilite, în</p>

<p>condițiile în care se urmărește obținerea unei diversificări.</p> <p>Cu toate acestea, reieșind din prevederile Orientărilor, prin proiectul de lege, organizarea licitațiilor neutre din punct de vedere al tehnologiilor urmează a fi stabilită drept scenariu de bază, cu oferirea Guvernului a posibilității anunțării și organizării de proceduri de licitare limitate la anumite tehnologii. Astfel de proceduri ar putea fi organizate în condițiile în care rezultat oferit de licitații ar fi unul nesatisfăcător, reieșind din următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) potențialul pe termen mai lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice; (b) necesitatea unei diversificări; (c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei; (d) costurile (de integrare) aferente sistemului; (e) necesitatea de a evita distorsiuni pe piețele materiilor prime generate de sprijinul acordat biomasei. Prin urmare, la proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016 se aduc următoarele modificări. <p>La articolul 35:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: <p>(2) Licitația este organizată de către Guvern, care desemnează în acest scop o Comisie de licitații, are un caracter neutru din punct de vedere al tehnologiilor și este organizată în conformitate cu regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.</p> <p>- se introduce un alineat nou 2¹:</p> <p>(2¹) Prin derogare de la alin. (2), Guvernul poate decide asupra anunțării și organizării de licitații limitate la anumite tehnologii, în condițiile în care rezultatul oferit de licitațiile neutre din punct de vedere al tehnologiilor ar fi unul nesatisfăcător, reieșind din următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) potențialul pe termen lung al unei anumite 			
--	--	--	--

	<p>Art.36: 1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul, deținător sau potențial deținător de centrală electrică, care întrunește toate condițiile stabilite în regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și care a depus garanția de bună execuție a contractului, ce nu trebuie să depășească 15% din valoarea de deviz a investiției.</p>		<p>Art.36: (1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul, care deține sau urmează să dețină centrala electrică, care întrunește toate condițiile stabilite în regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și care a depus garanția de bună execuție a contractului, stabilită prin hotărârea ANRE. Garanția pentru participare, garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată. Cuantumul garanției pentru participare pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2%</p>	<p>tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice este mai mare; (b) necesitatea unei diversificări a tehnologiilor de producere; (c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei; (d) costurile (de integrare a surselor regenerabile de energie) aferente sistemului; (e) necesitatea de a evita distorsiuni pe piețele materiilor prime generate de sprijinul acordat biomasei.</p> <p>Se acceptă. Considerăm oportună modificarea valorilor <i>garanției pentru ofertă</i> și a <i>garanției pentru participare</i> la nivelul a 0,2%, precum și a garanției pentru buna execuție – la nivelul a 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul de ANRE la stabilirea prețurilor/ tarifelor fixe, pentru fiecare kW putere instalată a unității de generare.</p>
22	<p>Art.36: 1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul, deținător sau potențial deținător de centrală electrică, care întrunește toate condițiile stabilite în regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și care a depus garanția de bună execuție a contractului, ce nu trebuie să depășească 15% din valoarea de deviz a investiției.</p>	<p>Art.36: (1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul, care deține sau urmează să dețină centrala electrică, care întrunește toate condițiile stabilite în regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și care a depus garanția de bună execuție a contractului, stabilită prin hotărârea ANRE. Garanția pentru participare, garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată. Cuantumul garanției pentru participare pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2%</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova ”Camera de Comerț Americană din Moldova” Plafonarea la 10% din valoarea investiției, pentru garanția de bună execuție și 2% pentru garanția de ofertă, reprezintă o cerință extrem de restrictivă comparativ cu standardele de piață, care sunt de 1%, maxim 2% din investiție. Prin urmare, solicităm modificarea art. 35 pct. (4) cu 0,2% (substituirea a 2% la garanția pentru ofertă) și 2% (substituirea a 10% la garanția de bună execuție).</p>	<p>Se acceptă. Conținutul alineatului a fost divvizat și, totodată, adaptat la sugestiile parvenite din partea Camerei de Comerț Moldo-Americane. Astfel, art. 36 se completează cu un alineat nou, după cum urmează: (1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul, care deține sau urmează să dețină centrala electrică, care întrunește toate condițiile stabilite în regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și care a depus garanția pentru participare, garanția de bună execuție a contractului, stabilită prin hotărârea ANRE. (2) Garanția pentru participare, garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1kW</p>

<p>(2) Statutul de producător eligibil se confirmă de către Agenția pentru Eficiență Energetică în conformitate cu regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, elaborat și aprobat de ANRE.”;</p>	<p>din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil. Cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 10% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil.”;</p> <p>(2) va avea următorul cuprins: (2) Statutul de producător eligibil se confirmă de către ANRE în conformitate cu regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, elaborat și aprobat de ANRE.”;</p> <p>(5¹) Un producător nu este îndreptat să solicite confirmarea statutului de producător eligibil în conformitate cu prezentul articol, pentru dezvoltarea a două sau mai multe centrale electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile, dacă puterea instalată cumulată a acestora este mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. e). În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitații pentru a obține dreptul de producător eligibil în conformitate cu art. 35. Prevederile</p>	<p>(2), pe motiv că textul acestuia conține prevederi similare cu cele propuse la art. 14 alin. (1) lit. b¹) din proiect, recomandăm corelarea ambelor prevederi în sensul determinării locului reglementării normei.</p> <p>Art. 34 alin. (1) lit. a) și lit. b), în partea ce ține de invocarea referinței la „art. 10 alin. (1) lit. e)” din proiect, facem observația, că art. 10 în varianta actuală are doar o singură ipoteză juridică și nu cuprinde enumerări, iar conform modificărilor propuse la art. 10 prin proiectul de lege, acesta nu se propune a fi divizat în mai multe alineate. Pentru corectitudinea normei de trimitere, propunem revederea trimiterii la ”art. 10 alin. (1) lit. e)”. Reiterăm aceeași observație și pentru art. 14 lit. b¹), art. 36 alin. (5¹), art. 38 alin. (1²).</p>	<p>putere instalată, conform următoarelor condiții: a) Cuantumul garanției pentru participare pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil. b) Cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil. Prevederile de la alin. (2) și mai sus vor fi renumerotate, luând următorul număr de ordine.</p> <p>Se acceptă parțial. Având în vedere că art. 36 descrie Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil, considerăm necesară păstrarea prevederii respective, reformulând-o după cum urmează „Statutul de producător eligibil se confirmă de către Agenție, în conformitate cu regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil”</p> <p>Se acceptă. Toate referințele la prevederea de la art. 10, alin (1), lit. e) se vor modifica cu referința la art. 10, lit. e)</p>
---	--	--	--

prezentului alineat se extind și asupra soțului, rudelor și afinilor în linie dreaptă și în linie colaterală, până la gradul doi inclusiv, ai producătorului de energie electrică.”;

Secretariatul Comunității Energetice

Perioada maximă pentru acordarea ajutorului nu ar trebui să depășească 12 ani, dar nu mai mult decât până în momentul amortizării integrale conform normelor contabile obișnuite (Articolul 36 urmează a fi completat).

Nu se acceptă

Prevederea de la pct. 129 al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020 stabilește că ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite, și orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare. Totodată, prevederea de la pct. 121 stabilește că Comisia/ Secretariatul Comunității Energetice va autoriza scheme de ajutoare pentru investiții și ajutoarele de exploatare pentru energia din surse regenerabile pentru o perioadă de maximum zece ani.

Având în vedere poziția MEI cu privire la susținerea investițiilor în domeniul SER pe un termen adoptat anterior, de 15 ani, autoritatea consideră oportună păstrarea intactă a acestei garanții.

Nu se acceptă.

Prevederea de la pct. 129 al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020 stabilește că ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite, și orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare. Totodată, prevederea de la pct. 121 stabilește că Comisia/ Secretariatul Comunității Energetice va autoriza scheme de ajutoare pentru investiții și ajutoarele de exploatare pentru energia din surse regenerabile pentru o perioadă de maximum zece ani.

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică

Acceptarea termenului de 12 ani pentru aplicarea schemei de sprijin, va avea ca efect majorarea prețului pentru energia electric produsă din surse regenerabile, întrucât prețul energiei electrice produse de central electric din surse regenerabile depinde de durata de funcționare utilă a centralei electrice.

			<p>Având în vedere poziția MEI cu privire la susținerea investițiilor în domeniul SER pe un termen adoptat anterior, de 15 ani, autoritatea consideră oportună păstrarea intactă a acestei garanții.</p>
		<p>Secretariatul Comunității Energetice</p> <p>Art.37: În cazul utilajelor mari, ar trebui să fie introduse responsabilități de echilibrare odată cu stabilirea pieței intraday (intrazilnice) (Articolul 37 urmează a fi completat);</p>	<p>Nu se acceptă. Prin setul de modificări a fi adus la Legea 10/2016, și anume la art. 30 Furnizorul central de energie electrică, la lit. g) se propune aducerea următoarei modificări: ”g) asigură servicii de echilibrare pentru toți producătorii eligibili și centralele electrice de termoficare urbane până la crearea unei piețe a energiei electrice pe parcursul zilei funcționale, precum și producătorilor eligibili și centralelor electrice de termoficare urbane care doresc să-și delege responsabilitatea echilibrării după crearea acestei piețe”.</p> <p>Astfel, considerăm că obiecția Secretariatului a fost luată în considerare, iar această propunere nu presupune o oarecare intervenție la proiectul de lege.</p>
<p>23</p> <p>Art.38: (1²) Pentru majorarea capacității centralei electrice în raport cu care i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la licitație în cazul în care capacitatea cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. e”;</p>	<p>Art.38: (1²) Pentru majorarea capacității centralei electrice în raport cu care i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la licitație în cazul în care capacitatea cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. e”;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 34 alin. (1) lit. a) și lit. b), în partea ce ține de invocarea referinței la „art. 10 alin. (1) lit. e)” din proiect, facem observația, că art. 10 în varianta actuală are doar o singură ipoteză juridică și nu cuprinde enumerări, iar conform modificărilor propuse la art. 10 prin proiectul de lege, acesta nu se propune a fi divizat în mai multe alineate. Pentru corectitudinea normei de trimitere, propunem revederea trimiterii la ”art. 10 alin. (1) lit. e)”. Reiterăm aceeași observație și pentru art. 14 lit. b¹), art. 36 alin. (5¹), art. 38 alin. (1²).</p>	<p>Se acceptă. Toate referințele la prevederea de la art. 10, <u>alin (L), lit. e)</u> se vor modifica cu referința la art. 10, lit. e)</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p>(3) În cazul în care evidința energiei</p>	<p>Întrucât pe tot parcursul proiectului de lege, cuvântul „volum” se propune a fi substituit cu cuvântul „cantitate”;</p>	

<p>electrice produse de centrala electrică a cărei capacitate de producere a fost majorată se efectuează prin intermediul unui singur echipament de măsurare, volumele menționate la alin.(2) lit.a) și b) se calculează proporțional cu capacitatea centralei electrice instalată pînă la efectuarea majorării și, respectiv, după majorare.</p> <p>(4) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează un alt tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul eligibil va livra volumul de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la prețul stabilit în cadrul licitației în funcție de tipul sursei regenerabile utilizate.</p>	<p>pentru unitate redactională, sugerăm a fi efectuată substituirea respectivă și la art.38 alin. (3) și (4).</p>	<p>Se acceptă. A fost introdusă sintagma „a centralei electrice”.</p>
<p>se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins: (6) În cazul în care pentru capacitatea nou instalată, producătorul respectiv nu a obținut statut de producător eligibil, prin intermediul licitației sau prin intermediul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta este în drept să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou instalată în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice, cu condiția instalării unui echipament de măsurare separat pentru</p>	<p>(6), pentru un spor de precizie în reglementare, după cuvântul „capacitatea” la primul caz gramatical, sugerăm a introduce cuvintele „centralei electrice”</p>	<p>(6), pentru un spor de precizie în reglementare, după cuvântul „capacitatea” la primul caz gramatical, sugerăm a introduce cuvintele „centralei electrice”</p>

<p>evidența energiei electrice produse de capacitatea nou instalată.”</p>	<p>Art.38¹:Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică</p> <p>(1) Producătorii eligibili, a căror centrală/ centrale electrice depășesc limitele de capacitate stabilite de către Guvern cu respectarea cerințelor Legii nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat și angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice, sînt obligați să vîndă pe piața angro energia electrică produsă din surse regenerabile, din moment ce această piață devine funcțională;</p> <p>(2)La înltrunirea condiției menționate la alin. (1), producătorii eligibili existenți semnează contracte de diferențe cu Furnizorul Central de energie electrică, în locul contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile. Producătorilor eligibili li se garantează obținerea prețurilor fixe și/sau tarifelor fixe pe perioada de contract rămasă, pînă la înltrunirea termenului stabilit în conformitate cu art. 37 alin (1);(3)Prețul pieței angro de energie electrică se consideră prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare. Dacă prețul fix sau tariful fix este mai mare decît prețul pieței pentru ziua următoare, producătorul eligibil va primi diferența de preț de la Furnizorul central de energie electrică iar, dacă prețul fix sau tariful fix este mai mic decît prețul pieței, producătorul eligibil va plăti diferența Furnizorului central</p>
<p>24</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art. 38¹:</p> <p>(1), referitor la sintagma „Tratatului de instituire a Comunității Energetice”, semnalăm, că în conformitate cu Legea nr. 117-XVIII din 23.12.2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, denumirea acestuia este de „<i>Tratat de constituire a Comunității Energetice</i>”. Pe cale de consecință, propunem substituirea cuvintelor ”Tratatului de instituire a Comunității Energetice” cu cuvintele „Tratatului de constituire a Comunității Energetice”;</p> <p>(2), pentru unitatea redactării, cuvintele „Furnizorul Central de energie electrică” urmează a fi scrise cu minusculă, după cum este prevăzut la alin. (3) al acestui articol, precum și la art. 45 alin. (2) din Lege.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

de energie electrică;

Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii

Moldova

Agencia pentru Reglementare în Energetică

La punctul 1 din proiect prin care sunt operate modificări la art. 3 din Lege, noțiunea „contract pentru diferențe” de exclus, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central. Prin introducerea noțiunii respective și ulterior conform Proiectului a unui articol nou 38¹, furnizorului central îi sunt atribuite obligații pe care acesta nu le va putea executa. Astfel, furnizorul central urmează să dispună de mijloace financiare pentru a-și onora obligațiile în cazul încheierii „contractelor pentru diferențe”, însă acesta obține mijloace financiare doar de la furnizorii și de la consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice. În cazul în care unii producători eligibili participă la piața energiei electrice pentru ziua următoare, furnizorul central nu va achiziționa cantitățile respective de energie electrică de la acești producători eligibili și respectiv nu le va repartiza celorlalți furnizori, consumatori finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice și în rezultat nu va primi plăți pentru aceste cantități de energie electrică de la ceilalți furnizori, consumatori eligibili. În aceste condiții rămâne neclară sursa din care furnizorul central va achita diferența de preț producătorilor eligibili.

Se acceptă parțial.

Republica Moldova are obligația de a pune în practică prevederile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, inclusiv cele cu privire la „integrarea” producătorilor de energie E-SER pe piața energiei electrice.

Prin urmare, contractele pentru diferență, cât și normele incluse la art. 38¹, vin întru onorarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în calitatea sa de Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

Cu toate acestea, întru crearea cadrului juridic primar adecvat integrării surselor regenerabile de energie pe piața energiei electrice, considerăm necesară modificarea proiectului de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016, după cum urmează.

La articolul 38¹:

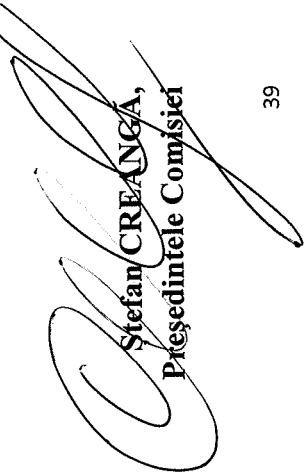
- alineatul (2) se va reda în următoarea redacție:
„(2) La întrunirea condiției menționate la alin. (1), producătorii eligibili existenți semnează contracte de diferențe cu Furnizorul central de energie electrică, în locul contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile. Producătorilor eligibili li se garantează obținerea veniturilor calculate în baza prețurilor fixe și/sau tarifelor fixe și a cantităților de energie electrică produsă pe perioada de contract rămasă, până la întrunirea termenului stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (1)”;

- alineatul (3) se va reda în următoarea redacție:

„(3) Prețul pieței angro de energie electrică se consideră prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare. Dacă prețul fix sau tariful fix este mai mare decât prețul pieței pentru ziua următoare, producătorul eligibil va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică iar, dacă prețul fix sau tariful fix este mai mic decât prețul pieței, producătorul eligibil va plăti diferența de venit Furnizorului central de energie electrică”

				<p>- se adaugă un alineat nou (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare care rezultă din aplicarea alin. (3) al prezentului articol, reprezentând sume determinate în baza diferenței dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe, precum și cantitățile de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare se determină de Furnizorul central în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.”</p>
25	<p>Art.39: (2) b) centrala electrică trebuie să dispună de o putere instalată de până la 100 kilowați, dar nu mai mare decât puterea contractată cu furnizorul de energie electrică la tarife reglementate;</p>	<p>Art.39: (2) lit. b), cuvintele „cu furnizorul de energie electrică la tarife reglementate” se substituie cu cuvintele „cu furnizorul respectiv”;</p>	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică La art.39 alineat (2), lit.b) cifra „100” a se substitui cu cifra „500”, deoarece contorizarea netă urmează a fi aplicată producătorilor care au centrale electrice cu o capacitate de până la 500 kW.</p> <p>Ion Balan deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art.39 alineat (2), lit.b) cifra „100” a se substitui cu cifra „200”.</p>	<p>Nu se acceptă. Contorizarea netă este văzută ca o schemă de sprijin separată de tarifele fixe, prevăzute de Legea 10/2016</p> <p>Se acceptă.</p>
26	<p>Art.45: 2) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile pentru care au fost aprobate tarife până la intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiază de tariful aprobat, precum și de garanția de achiziționare a întregului volum de energie electrică livrată în rețelele electrice, până la expirarea perioadei de 15 ani de la data aprobării tarifului, pentru aceasta încheindu-se un</p>	<p>Art.45: (2), cuvintele „întregului volum de energie electrică” se substituie cu cuvintele „întregii cantități de energie electrică”;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Art.45: Art. 38¹: alin. (2), pentru unitatea redactării, cuvintele „Furnizorul Central de energie electrică” urmează a fi scrise cu minusculă, după cum este prevăzut la alin. (3) al acestui articol, precum și la art. 45 alin. (2) din Lege.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>contract corespunzător cu furnizorul central de energie electrică. alin.6: c) va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi</p>	<p>(6): lit. c) va avea următorul cuprins: c) în termen de până la 20 martie 2018 va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi.</p>	<p>(6) lit. c), propune, că Guvernul în termen de până la 20 martie 2018, va fi însărcinat cu obligația de a aproba actele normative necesare pentru executarea prevederilor legii. Considerăm, că termenul fixat pentru îndeplinirea sarcinii stabilite constituie un termen insuficient, restrâns, pentru care motiv, sugerăm revvederea acestuia. Pentru motivul expus, se va ține cont și la stabilirea datei de intrare în vigoare a legii.</p>	<p>Se acceptă. Având în vedere că excluderea sintagmei „în termen de până la 20 martie 2018”, ar aduce norma la versiunea inițială a acesteia, conchidem asupra faptului că dispăre oportunitatea intervenției la lit. c), alin. (5) de la art. 45</p>	<p>Nu se acceptă. Coloana a 2-a a tabelul prezentat în anexa 2 la lege prezintă corect unitatea de măsură MJ pe litru, conform și nu impune revizuirea acesteia.</p>
<p>se completează cu alin. (9): (9) Prevederile art. 38¹ se aplică din momentul stabilirii, de către ANRE, a existenței unui nivel suficient de lichiditate al pieței energiei electrice pentru ziua următoare, care emite o hotărâre în acest sens. Prin hotărârea emisă, ANRE stabilește momentul din care producătorii eligibili sînt obligați să participe la piața concurențială de energie electrică, aprobă forma și clauzele contractului pentru diferențe, precum și elementele de procedură care trebuie să asigure perioada de tranziție.”</p>	<p>Anexa nr.2</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Anexa nr.2 Întrucât pe tot cuprinsul proiectului de lege, cuvântul „volum” se propune a fi substituit cu cuvântul „cantitate”, pentru unitate redacțională, sugerăm a fi efectuată substituția respectivă și la art. 29 alin. (1) și alin. (2); art. 38 alin. (3) și alin. (4). Se va revede, în acest context, și Anexa nr. 2, rubrica „conținutul volumic de energie”.</p>	<p>Nu se acceptă. Coloana a 2-a a tabelul prezentat în anexa 2 la lege prezintă corect unitatea de măsură MJ pe litru, conform și nu impune revizuirea acesteia.</p>	
<p>Anexa nr.2 Conținutul volumic de energie</p>	<p>Anexa nr.2</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>Nu se acceptă. Coloana a 2-a a tabelul prezentat în anexa 2 la lege prezintă corect unitatea de măsură MJ pe litru, conform și nu impune revizuirea acesteia.</p>	

Stefan CREANGA,
Președintele Comisiei

Analiza comentariilor Secretariatului Comunității Energetice
la proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016

OBIECȚII SCEn

1

În anul 2015, Secretariatul Comunității a aprobat Linile directoare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și energie 2014-2020, emise de Comisia Europeană. Secretariatul le consideră punct de referință pentru propriile practici de executare în ceea ce privește evaluarea cazurilor de acordare a ajutorului de stat în sectoarele reglementate de Linile Directoare, în măsura în care acestea cad sub incidența Tratatului de constituire a Comunității Energetice.

Capitolul 3.3 din Liniile directoare stabilește în mod specific criteriile de compatibilitate pentru ajutorul acordat pentru energia din surse regenerabile. Pentru a fi considerat compatibil, ajutorul pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie acordat sub formă de primă, în timp ce energia electrică este vândută direct pe piață. Acest lucru se aplică utilajelor cu o capacitate instalată mai mare de 500 kW sau mai mare de 3 MW sau 3 unități generatoare în cazul energiei eoliene.

Mai mult, sprijinul pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie să fie acordat printr-o procedură de licitație competitivă deschisă tuturor producătorilor de energie electrică din surse regenerabile pe bază nediscriminatorie și conform unor criterii clare și transparente. Acest lucru se aplică utilajelor cu o capacitate instalată mai mare de 1 MW sau mai mare de 6 MW sau 6 unități generatoare în cazul energiei eoliene

Pentru a permite transpunerea acestor cerințe în legislația națională, Secretariatul a prezentat Ministerului, în octombrie 2017, amendamente în formă scrisă la Legea nr. 10 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Secretariatul nu a fost consultat referitor la proiectul actual de amendamente nr.24 din 25 ianuarie 2018, pentru a garanta conformitatea înainte ca acestea să fie remise Parlamentului. Prin urmare, Secretariatul oferă, prin prezenta, comentariile sale înainte de adoptarea finală pentru a se asigura că amendamentele transpun, în mod corect, cerințele impuse de

COMENTARIU

2

Se acceptă parțial (comentariu cu caracter general)

Observațiile Secretariatului Comunității Energetice /ScEn/ vizează o transpunere mecanică a Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020 (*Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020* (2014/C 200/01)).

Propunerile Ministerului, înserate în proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016 țin cont de prevederile acestor Orientări, dar și de nivelul de dezvoltare a pieței angro de energie electrică din Republica Moldova.

Astfel, normele bazate pe Orientările menționate mai sus, în special cele cu privire la i) contractele pentru diferențe și ii) aplicabilitatea acestora pentru limite de capacități stabilite la nivelul 0,5/3 MW, iii) oferirea de prime producătorilor SER, etc, urmează să intre în vigoare odată cu decizia ANRE asupra unui nivel de lichidate suficient a pieței de energie pentru ziua următoare.

Prin urmare, mecanismul de suport vizat de legea 10/2016 și modificările promovate la zi sunt corelate cu nivelul de dezvoltare a pieței.

Verificat - Ex. 1/18

(comentariu cu caracter general)

Ministerul a asigurat dialogul necesar cu Secretariatul Comunității Energetice și a ținut cont de comentariile acestora la proiectul de lege pentru completarea și modificarea legii 10/2016.

Cu referință la obligația de a aduce cunoștință Consiliului Concurenței schema de acordare a ajutorului de stat, Ministerul promovează completarea prevederii de la art. 5 (Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile), alin. (2), lit. b) cu cuvintele „și cu respectarea Legii nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat”.

Linii Directoare:

- Trebuie să existe obligația de a aduce la cunoștință Consiliului Concurenței și Secretariatului schema de acordare a ajutorului (Articolul 11 și Articolul 35 urmează a fi completate).

✓

✓

- Pragurile mai sus de care se acordă sprijin sub forma unui Contract de Diferență (proiecte de peste 500 kW sau mai mari de 3 MW sau 3 unități generatoare în cazul energiei eoliene) ar trebui incluse în Lege și nu ar trebui lăsate la discreția Guvernului (Articolul 34 urmează a fi completat).

✓

Se acceptă.

Cât privește completarea obligațiunii de coordonare/consultare sau informare a schemei de suport și cu Secretariatul Comunității Energetice, considerăm oportună punerea în discuție a acestei modificări suplimentare la proiectul de lege pe platforma Parlamentului.

Totodată, considerăm că informarea inclusiv a Secretariatului Comunității Energetice cu privire la schema de acordare a ajutorului de stat poate fi inclusă în proiectul de lege.

Astfel, propunem următoarea redacție pentru art. 11, lit. b):

„b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, cu respectarea condițiilor privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare;

Nu se acceptă.

Ministerul Economiei și Infrastructurii consideră că, introducerea în Legea 10/2016 a unor prevederi a căror aplicabilitate în timp poate decădea, or suferi modificări, ca rezultat al revizuirii Orientărilor menționate mai sus (valabile până în anul 2020) sau chiar a politicilor de sprijin a domeniului regenerabilelor, nu este oportună. În acest sens, una prevederile comentate de către SCEn este setarea limitelor de capacitate la nivelul a 0,5/3 MW în lege și aplicarea acestora din moment ce piața energiei electrice a RM ar permite acest lucru.

Conform cadrului normativ în vigoare, aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei din surse regenerabile, este atribuția expresă a Guvernului. De precizat că actul normativ care stabilește valorile menționate mai sus, este la o etapă avansată de promovare de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

La elaborarea acestui proiect de HG, MEI a ținut cont de Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, precum și de nivelul actual de dezvoltare a pieței.

Astfel, la zi, luând în considerare piața existentă, proiectele mai mari de 1/3 MW urmează a fi subiect al licitațiilor organizate de către Guvern/ MEI, în vederea obținerii statutului de producător eligibil. Obligațiile de echilibrare țin de competența Furnizorului Central de Energie electrică, acesta semnând cu toți

producătorii de energie electrică contracte de achiziționare a energiei electrice.

Odată cu crearea unei piețe a energiei electrice, regulile de joc pe piața energiei regenerabile se vor ajusta în mod corespunzător la prevederile Orientărilor comunitare, astfel încât:

- limitele de capacitate se vor stabili la nivelul valorilor 0,5/3 MW;
- contractele de achiziționare a energiei electrice se vor substitui cu contractele pentru diferențe, iar suportul statului se va acord sub forma unor prime;
- producătorii eligibili vor deveni responsabili de echilibrare iar la necesitate, aceștia vor putea delega această responsabilitate FCEE (conform prevederii de la pct. 124, lit. b) a Orientărilor), în calitate de Agregator

În concluzie, chiar dacă stabilirea limitelor de capacitate este lăsată la discreția Guvernului, acesta și-a asumat angajamentele punerii în aplicare a prevederilor Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, cât și a altor elemente ale acquis-ului comunitar.

✓
- Pragurile mai sus de care se acordă sprijin în cadrul unui proces de licitație competitivă (pentru proiecte cu o putere mai mare de 1 MW sau mai mult de 6 MW sau 6 unități generatoare în cazul energiei eoliene) ar trebui incluse în Lege (Articolul 35 urmează a fi completat).

Nu se acceptă.

/Vezi comentariul de mai sus/

Considerăm că aceste limite de capacitate pot fi stabilite și în cadrul unei Hotărâri de Guvern, atât timp cât prin prevederea de la art. 10, lit. e), acesta este responsabil de stabilirea, aprobarea și actualizarea limitelor de capacitate și cotelor maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34.

Mai mult ca atât, Guvernul rămâne responsabil de revizuirea, la necesitate a limitelor, în vederea alinierii/ajustării acestora la noile cerințe stabilite de cadrul comunitar și acceptate/ aprobate la nivelul Comunității Energetice (în condițiile aprobării unor noi Orientări).

✓
- Urmează de inclus principiul neutralității tehnice a procesului de licitație competitivă și cazurile de exceptare de la aceste norme (Articolul 35 urmează a fi completat).

Se acceptă.

Intenția Guvernului/ MEI este a de a sprijini diverse tehnologii de producere a energiei electrice din SER, atât timp cât prevederile de la pct. 126, lit. c), alin. (3) al Orientărilor permite oferirea acestui ajutor pe tipuri de tehnologii prestabilite, în condițiile în care se urmărește obținerea unei diversificări.

Cu toate acestea, reieșind din prevederile Orientărilor, prin proiectul de lege, organizarea licitațiilor neutre din punct de vedere al tehnologiilor urmează a fi stabilită drept scenariu de bază, cu oferirea

Guvernului a posibilității anunțării și organizării de proceduri de licitare limitate la anumite tehnologii. Astfel de proceduri ar putea fi organizate în condițiile în care rezultat oferit de licitații ar fi unul nesatisfăcător, reieșind din următoarele:

- a) potențialul pe termen mai lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice;
- (b) necesitatea unei diversificări;
- (c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei;
- (d) costurile (de integrare) aferente sistemului;
- (e) necesitatea de a evita distorsiuni pe piețele materiilor prime generate de sprijinul acordat biomasei.

Prin urmare, la proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016 se aduc următoarele modificări.

La articolul 35:

- alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Licitația este organizată de către Guvern, care desemnează în acest scop o Comisie de licitații, are un caracter neutru din punct de vedere al tehnologiilor și este organizată în conformitate cu regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.

- se introduce un alineat nou 2':

(2') Prin derogare de la alin. (2), Guvernul poate decide asupra anunțării și organizării de licitații limitate la anumite tehnologii, în condițiile în care rezultatul oferit de licitațiile neutre din punct de vedere al tehnologiilor ar fi unul nesatisfăcător, reieșind din următoarele:

- a) potențialul pe termen lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice este mai mare;
- (b) necesitatea unei diversificări a tehnologiilor de producere;
- (c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei;
- (d) costurile (de integrare a surselor regenerabile de energie) aferente sistemului;
- (e) necesitatea de a evita distorsiuni pe piețele materiilor prime generate de sprijinul acordat biomasei.

Nu se acceptă.

Prevederea de la pct. 129 al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020 stabilește că ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite, și orice

↳ - Perioada maximă pentru acordarea ajutorului nu ar trebui să depășească 12 ani, dar nu mai mult decât până în momentul amortizării integrale conform normelor contabile obișnuite (Articolul 36 urmează a fi completat).

ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.

Totodată, prevederea de la pct. 121 stabilește că Comisia/ Secretariatul Comunității Energetice va autoriza scheme de ajutoare pentru investiții și ajutoarele de exploatare pentru energia din surse regenerabile pentru o perioadă de maximum zece ani.

Având în vedere poziția MEI cu privire la susținerea investițiilor în domeniul SER pe un termen adoptat anterior, de 15 ani, autoritatea consideră oportună păstrarea intactă a acestei garanții.

- În cazul utilajelor mari, ar trebui să fie introduse responsabilități de echilibrare odată cu stabilirea pieței intraday (intrazilnice) (Articolul 37 urmează a fi completat);

Se acceptă parțial

Prin setul de modificări a fi adus la Legea 10/2016, și anume la art. 30 Furnizorul central de energie electrică, la lit. g) se propune aducerea următoarei modificări:

"g) asigură servicii de echilibrare pentru toți producătorii eligibili și centralele electrice de termoficare urbane până la crearea unei piețe a energiei electrice pe parcursul zilei funcționale, precum și producătorilor eligibili și centralelor electrice de termoficare urbane care doresc să-și delege responsabilitatea echilibrării după crearea acestei piețe".

Astfel, considerăm că obiecția Secretariatului a fost luată în considerare, iar această propunere nu presupune o oarecare intervenție la proiectul de lege.

- Articolul 28 alin. (6) (1), după cum este prevăzut în proiectul de modificare, ar trebui să fie redactat pentru a permite producătorilor de energie electrică din surse regenerabile care doresc să se conecteze la rețea să lanseze o cerere de ofertă pentru lucrările de conectare și să asigure conformitatea cu prevederile Articolului 16 alin. (5) din Directiva 2009/28/CE, adaptată și modificată prin Hotărârea Consiliului Ministerial 2012/04/MC-EnC. În plus, activele de transmisie și distribuție rezultate din dezvoltarea rețelelor nu ar trebui incluse în baza reglementată a activelor în scopuri tarifare.

Se acceptă /clarificare/

Transferul bunurilor de la dezvoltatorii de proiect la operatorul rețelei de transport sau distribuție are loc în conformitate cu prevederile Legii speciale – Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, art. 48, alin (9), care stipulează următoarele: "Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații electrice, linii electrice și posturi de transformare sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Operatorul sistemului de distribuție este obligat să primească instalațiile electrice transmise cu titlu gratuit cu condiția efectuării de către proprietarul instalațiilor electrice, liniilor electrice și posturilor de transformare a lucrărilor necesare pentru a asigura corespunderea acestora cu cerințele de securitate. Corespunderea rețelelor electrice ce urmează a fi transmise în proprietatea operatorului de sistem se atestă în baza actului de corespundere, eliberat proprietarului instalațiilor electrice, liniilor electrice sau posturilor de transformare de către organul supravegherii energetice de stat. Activele dobîndite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma

primirii, cu titlu gratuit, a liniilor și stațiilor electrice menționate se consideră venit neimpozabil”.

Cu toate acestea, în condițiile în care un dezvoltator de proiect SER beneficiază de o eventuală extinderea de rețea planificată și realizată de către operatorul de transport sau distribuție în conformitate cu legislația specială și planul său de investiții, aceste costuri se includ în tarif.

Se acceptă.

În acest, la proiectul de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016 se aduc următoarele modificări.

La articolul 31:

- la alineatul (1) cuvintele „operatorul rețelei electrice” se înlocuiesc cu cuvintele „furnizorul central de energie electrică”;

- alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Furnizorul central de energie electrică eliberează garanția de origine la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile. În legătură cu eliberarea garanțiilor de origine, cu scopul confirmării veridicității faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie, furnizorul central de energie electrică este în drept să solicite operatorului sistemului de transport sau, după caz, operatorului sistemului de distribuție, să efectueze verificări la centrala electrică a producătorului respectiv.”;

- la alineatul (4) cuvintele „operatorul de rețea” se înlocuiesc cu cuvintele „furnizorul central de energie electrică”;

La articolul 32:

- alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizată acestora, în condițiile prezentei legi.”;

Suplimentar la comentariile de mai sus, Secretariatul recomandă modificarea Articolului 31 alin. (4) pentru a impune obligația de emitere a garanțiilor de origine doar pentru operatorul rețelei de transport (Moldelectrica) sau Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE). Obligația de a crea, menține și înregistra emiterea, transferul și anularea garanțiilor de origine în patru registre (al operatorului sistemului de transport și trei operatori ai sistemului de distribuție) este foarte împovărătoare și creează o dificultate nepotrivită pentru toți operatorii de rețea. Cele mai bune practici europene demonstrează că această sarcină este îndeplinită în mod eficient doar de o singură instituție, fie operatorul sistemului de transport, fie autoritatea națională de reglementare. Mai mult decât atât, instituția desemnată va dispune de resurse tehnice, financiare și administrative pentru a implementa și a gestiona un sistem compatibil cu Sistemul European de Certificat Energetic elaborat de Asociația Organelor Emitente, un sistem care ar crește cu numărul de producători de energie electrică din surse regenerabile

Art. 31
✓

Republic of Moldova

PARLIAMENT

LAW Nr. 10

on 02/26/2016

**on promoting the use of energy
from renewable sources**

Published: 03.25.2016 in the Official Gazette no. 69-77 Article No: 117 Effective Date: 25/03/2017

Parliament adopts this organic law.

This law creates the framework for the application of Directive 2009/28 / EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the promotion of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77 / EC and 2003/30 / EC, published in the Official Journal of the European Union no. L 140 of 5 June 2009.

**Chapter I
GENERAL PROVISIONS**

Article 1. The purpose and objectives of the Law

This law aims to establish a legal framework for the promotion and use of renewable energy and sets mandatory national targets for the share of energy from renewable sources in gross final energy consumption and the share of energy from renewable sources final energy consumption in transport. The law defines the rules on support schemes, guarantees of origin, administrative procedures, access to renewable energy producers to networks.

Article 2. Scope

This Law regulates the field of renewable energy, namely:

- a) management state;
- b) calculating the share of energy from renewable sources;
- c) the principles and objectives of state policy in the field of renewable energy;
- d) ways to achieve national objectives;
- e) conditions for the integration of renewable energy into national energy system ;
- f) conditions of the manufacture, transport, distribution and marketing of electricity from renewable sources, biogas and biofuels;
- g) support schemes for use of renewable energy;
- h) the arrangements for information on renewable energy sources;
- i) the main directions of cooperation in this field.

Article 3. main notions

in this law the following terms shall mean:

biofuel - liquid or gaseous fuel for transport produced from biomass. The mixture of a biofuel and fossil fuel in proportions determined by the laws in this area, it is considered biofuel,

biofuel solid - solid fuel produced directly or indirectly from biomass,

biogas - fuel gas produced from biomass that can be used as fuel for energy or can be purified to be brought to the quality parameters of natural gas;

bioliquids - liquid fuel produced from biomass for energy purposes other than for transport, including electricity production, energy for heating and cooling;

biomass - the biodegradable fraction of products, waste and residues from agriculture (including plant materials and animal), forestry and related industry sectors, as well as the biodegradable fraction of industrial and municipal waste;

certificate of conformity - document issued under certification rules, which It demonstrates true that biofuel identified properly, conforms to standards or other normative documents in the field;

gross final consumption of energy - energy commodities delivered for energy purposes to industry, transport, households, services including public services, agriculture, forestry and fisheries, including the consumption of electricity and heat generation sector of electricity and thermal energy and technological consumption and losses of electricity and heat in electricity networks and heating networks;

maximum rate of capacity - total installed capacity of power plants, which use the same technology for producing electricity from renewable sources admitted at national level for the implementation of the support scheme in question, established for each type of technology for producing electricity from renewable sources ;

aerothermal - energy stored as heat in the ambient air,

renewable energy - energy produced by using harnessing renewable non-fossil energy sources, namely wind, solar, aero thermal, geothermal, hydro-electriothermal and ocean energy, hydropower, biomass, biogas, gas from landfill (landfill gas) and landfill gas treatment plant wastewater,

electricity from renewable sources - electricity produced by power plants using only renewable energy sources, and the share of electricity produced from renewable energy hybrid power plants using fossil fuel. Electricity produced in hydroelectric storage of water previously pumped upward is not considered to be electricity from renewable sources,

privileged energy producer - energy undertaking that generates electricity from renewable energy sources or high-efficiency cogeneration and is entitled to the support scheme/incentive measures pursuant to this Law;

competitive bidding procedure - a non-discriminatory bidding process that provides for the participation of a sufficient number of producers and where the incentives are granted on the basis of either the initial bid submitted by the bidder or a clearing price. In addition, the budget or volume related to the bidding process is a binding constraint leading to a situation where not all bidders can receive incentives;

contract for difference - an agreement between the supplier and the producer of energy from renewable sources, who was declared the successful bidder in the competitive bidding process to profit from the support scheme;

geothermal energy - energy stored in form of heat beneath the surface of solid earth;

guarantee of origin - electronic document issued order demonstrate a final customer that a quantity of electricity supplied to it has been produced from renewable energy

heating or cooling - distribution of thermal energy in the form of steam, hot water or chilled liquids, from a central source of production through a network to multiple buildings or sites for the use of heating or cooling space or industrial process heating or cooling

capacity limit - the amount of installed power plant, set, depending on the technology used to production of electricity from renewable energy sources, in defining the applicability support schemes,

producer of biofuel - legal entity that manufactures and markets biofuel under the conditions laid down in laws and other regulations in the field;

producer eligible - producer of electricity renewable sources, which won the right to have purchased the entire volume of electricity fed into electricity grids prices / tariffs established in accordance with this law

support scheme - any instrument, scheme or mechanism applied to promote the use of energy from renewable sources by reducing the cost of that energy, increasing the price at which it can be sold or increasing through obligations on renewables or otherwise, the volume purchased this type of energy

actual value - the value of reducing emissions of greenhouse saving for some or all of the steps of a specific process for the production of biofuels

typical value - the estimated value of the representative of the emissions of greenhouse gases for a given production pathway biofuels

default value - the value derived from a value typically by applying pre-determined factors and that can be used in place of an actual value.

Article 4. legal framework

- (1) activities in the field of renewable energy sources are covered by this law, other legislation and regulations, and treaties international field to which Moldova is party.
- (2) If an international treaty to which Moldova is party contains provisions other than those stipulated in this law, the rules of the international treaty.

Chapter II

PRINCIPLES OF STATE POLICY AND OBJECTIVES. POWERS OF ADMINISTRATIVE AND REGULATORY

Article 5. Principles of state policy in the field of renewable energy

- (1) The state policy in the field of renewable energy is implemented in the state sector and local programs, monitored by the central body of public administration in the energy field.
- (2) the state policy in the field of renewable energy is based on the following principles:
 - a) adjusting the national legislation to the norms and standards of the European Union;
 - b) promoting renewable energy through the application of support schemes in accordance with this

law and State aid legislation;

- c) exercise of state administration in the field of renewable energy;
- d) transparency to activities in the area under this law;
- e) ensuring non-discriminatory access to networks;
- f) ensuring individuals and businesses to information on the production and use of energy from renewables;
- g) provide information and educate the public about the production and use of renewable energy;
- h) overseeing the cultivation and use of varieties of genetically modified plants designed to produce solid biofuel and biofuels in terms of a technological cycle closed.

Article 6. the objectives of state policy in the field of renewable energy

(1) the objectives of state policy in the field of renewable energy are:

- a) diversification of primary energy resources;
- b) providing a renewable energy share of at least 17% in gross final consumption of energy in 2020, calculated in accordance with this law;
- c) a share of energy from renewable sources by at least 10% of final energy consumption in transport in 2020, calculated in accordance with this law;
- d) promoting cooperation between the central and local government;
- e) ensure safety of health and safety in the production of energy from renewable sources;
- f) promoting the use of renewable energy;
- g) promoting research and technical cooperation scientific level national and international implementation of best practices to promote the use of scientific results and technical development in the field of renewable energy;
- h) ensuring communication and informing the public about renewable energy.

(2) Other objectives of state policy in the field of renewable renewable establish a national action plan on energy from renewable sources approved by the Government.

Article 7. Calculation of the share of energy from renewable

(1) gross final consumption of energy from renewable sources is calculated as the sum of:

- a) gross final consumption electricity from renewable sources;
- b) gross final consumption of energy from renewable sources for heating and cooling;
- c) final consumption of energy from renewable sources in transport.

(2) in calculating the share of energy from renewable sources in gross final consumption of energy

biogas, electricity from renewable sources and hydrogen from renewable sources is taken into account only once.

(3) Biofuels and bioliquids that do not meet sustainability criteria established in accordance with this law shall not be taken into account when calculating the share renewable energy.

(4) in calculating gross final consumption of electricity from renewable sources is taken into account electricity produced by hydro accumulation of water previously pumped upwards. If hybrid power plants using renewable and conventional energy, consider only the part of electricity produced from renewable sources. For the purpose of this calculation, the contribution of each energy source shall be calculated on the basis of its energy content.

(5) gross final consumption of energy from renewable sources for heating and cooling is calculated as the sum of the quantity of district heating and district cooling produced renewable and consumption of energy from renewable sources in industry, in the domestic sector, the services, agriculture, forestry and fisheries, for heating, cooling and processing. In the case of hybrid plants using renewable and conventional energy sources, consider only the part of heating and cooling produced from renewable sources. For the purpose of this calculation, the contribution of each energy source shall be calculated on the basis of its energy content.

(6) In calculating gross final consumption of energy from renewable sources for heating and cooling, geothermal energy produced by heat pumps shall be taken into account provided that the final energy output significantly exceeds the primary energy used for operating the heat pump.

(7) thermal energy generated by passive energy systems, where low power consumption is achieved passively through building design or from heat produced by non-renewable energy use, is not taken into account when calculating the gross final consumption of energy from renewable sources for heating and cooling.

(8) the energy content of fuels used in transport specified in Annex. 2 take into account as set out in that Annex.

(9) The final consumption of energy from renewable sources in transport are calculated by the central body of public administration in the field of transport in accordance with regulations approved by the Government and art . 8 of this law.

(10) The share of energy from renewable sources is calculated as a ratio of gross final consumption of energy from renewable sources and the gross final consumption of energy from all energy sources, expressed as a percentage.

(11) In calculating final consumption gross energy purposes of measuring compliance with national targets and the indicative trajectory set out in Annex. 1, the amount of energy consumed in aviation as a proportion of gross final consumption of energy, be considered to be no more than 6.18%.

(12) The methodology and definitions used in calculating the share of energy from renewable sources must be energy statistics consistent with the standards adopted by the Government.

Article 8. Calculation of the share of renewable sources in final energy consumption in transport

(1) share of renewable energy in final energy consumption in transport is calculated as the ratio of final energy consumption renewable for all types of transport and total final consumption of energy in transport.

(2) in calculating the total final consumption of energy in transport are taken into account only petrol, diesel and biofuels consumed for transport by road and rail, and energy consumed by transport electricity.

(3) in calculating the final consumption of energy from renewable sources in transport are taken into account all types of energy from renewable sources consumed in all types of transport.

(4) in calculating the quantity of electricity from renewable sources consumed by electric road vehicles, that consumption is considered to be 2,5 times the energy content of electricity from renewable energy sources.

(5) in calculating the quantity of energy from renewable sources consumed in all forms of transport, energy content of biofuels made from wastes, residues, non-food cellulosic and lignocellulosic materials is multiplied by 2.

(6) to implement the provisions of this Article, the main importers of petroleum products are required to submit quarterly Energy Efficiency Agency and the National Agency for Energy Regulation on paper and electronically submit information for the previous quarter of the quantities of biofuels used in combination with main petroleum products imported oil market.

Article 9. national action Plan in the field of renewable energy

(1) the central body specialized public administration in the energy sector develop national action plan on energy from renewable sources, which stipulates national targets for the share of electricity from renewable sources of energy from renewable sources in transport, energy from renewable sources for heating and cooling up 2020.

(2) in developing the national action plan on energy from renewable sources taking into account the impact of measures taken to promote energy efficiency on final energy consumption and introduced or proposed by any natural or legal action taken to achieve the national objectives set, including socio-economic development, cooperation between central and local statistical transfers or joint projects planned national development policies of the existing resources of biomass and mobilize new biomass resources for use for various purposes and the measures to be taken to meet

the requirements of this law.

(3) the process of drafting a national action plan on energy from renewable sources includes an assessment of the need for infrastructure development of district heating and cooling in order to achieve the goal national share of energy from renewable sources in gross final consumption of energy.

(4) unless otherwise decided by the Government on a proposal from the specialized central body of public administration in the energy field, modify national action plan on energy sources where renewable share of energy from renewable sources falls below the indicative trajectory in the immediately preceding two-year period set out in Annex. 1. The draft national action plan on energy from renewable sources is presented to the Government by 30 June of the following year and establishes adequate and proportionate measures to achieve, within a reasonable trajectory referred.

(5) In modification of the national action plan on energy from renewable sources is taken into account all the assessments made pursuant to art. 17 para. (3) and. (4) and includes an updated assessment of the need for infrastructure development of district heating and cooling in order to achieve the national target for the share of energy from renewable sources in gross final consumption of energy.

Chapter III MANAGEMENT OF STATE

Article 10. Powers of Government

Government:

- a) sets the priority objectives of state policy in the field of renewable energy;
- b) establish the organization and management of the business of renewable energy;
- c) approve the National Action Plan renewable energy produced by the central public administration specialized in the energy field;
- d) establish mechanisms, support schemes and incentives to achieve the objectives of state policy in the field of renewable energy;
- e) define, approve and update, if necessary , capacity limits and maximum rates of capacity to implement the support schemes provided for in art. 34;
- f) establishes the necessary measures to achieve within the renewable energy target in accordance with the indicative trajectory set out in Annex. 1;
- g) organize tenders for providing ~~eligible~~ privileged producer status, in accordance with art. 35;

- h) designate the central electricity supplier in accordance with art. 30.
- i) establishes the obligation for energy companies clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable on renewable energy, as determined by law;
- ~~j) approve the rules on verifying the manufacturer eligible persons who hold or will hold power plants with a cumulative power that does not exceed the capacity established in accordance with subparagraph e);~~
- k) approve the regulations on auctioning to provide eligible producer status to individuals who have or will have power plants with a cumulative power capacity greater than the limit determined under subparagraph e)
- l) approve other regulations in accordance with this Law.

**Article 11. Powers of central specialized body of public administration in the energy body
specialized central public administration in the energy field:**

- a) develop a national action plan in the field of energy renewable sources and proposes the Government for approval;
- ~~b) draw support schemes and measures in the field of renewable energy and proposes the Government for approval after review and approval of the State aid authority;~~
- c) develop regulations referred to in art. 10 letter j) and k);
- d) develop programs and agreements necessary for the work of the Energy Efficiency Fund, in accordance with the regulations;
- e) monitor the compliance measures taken to achieve the objectives in the field of renewable energy.

Formatted: Highlight

**Article 12. Powers of central body specialized public administration in the field of
environmental protection**

central specialized body of public administration in environmental protection:

- a) develop rules on sustainability criteria for biofuels, the procedure for checking compliance with sustainability criteria to biofuels is also developing the methodology for calculating impact of biofuels on emissions of greenhouse gases;
- b) monitor the achievement of objectives in the field of sustainability criteria for biofuels, the procedure for checking compliance with sustainability criteria to biofuels, and the methodology for calculating the impact of biofuels on greenhouse gas greenhouse.

Article 13. Powers Efficiency Agency

(1) energy Efficiency Agency:

a) develop, in cooperation with local authorities, public information programs on the benefits and practicalities of developing and using energy from renewables;

b) provide advisory assistance and information on support measures consumers, builders, installers, architects and suppliers of equipment and systems for heating, cooling and electricity and of vehicles compatible with the use of energy from renewable sources;

c) provide information to the public on the availability and environmental benefits of different energy sources in transport;

d) promote the use of heating and cooling from renewable energy infrastructure planning unit;

e) promote the installation of equipment and systems for the use of electricity, heating and cooling from renewable sources energy planning, designing, building and renovating industrial or residential areas;

f) adequate information, particularly urban planners and architects, about the optimal combination of renewable energy technologies with greater efficiency heating and cooling when planning, designing, building and renovating industrial or residential areas;

g) activities relating to the certification system referred to in art. 23;

h) provides information about installers of equipment and systems certification and / or qualification schemes established in accordance with art. 23;

i) confirms the status of eligible producer under Regulation art. 10 letter j)

j) shall establish and maintain a register of producers eligible under Art. 37 para. (6)

k) provide public information in accordance with Chapter. VI.

(2) In order to exercise the powers established by this Law, Energy Efficiency Agency cooperate, particularly through the mutual provision of information with the central body of public administration in the energy field, with regulators in the field, with the national accreditation, conformity assessment bodies, other authorities and public institutions.

Article 14. Powers of the National Agency for Energy regulation

(1) the National Agency for Energy regulation:

a) develop and approve necessary normative acts regulating legal relations between the parties the renewable energy market, including rules on guarantees of origin in accordance with this law;

b) issue licenses for the production of electricity from renewable thermal energy from renewable sources for biogas production to be delivered into natural gas networks and for the production of biofuel to be purchased by importers of petroleum products main;

c) develop mandatory clauses of the contract to purchase electricity and heat produced from renewable sources and biofuels;

d) sets out the division between participants electricity market energy purchased from supplier central electricity requirements set out in rules electricity market approved by the agency;

e) establish quotas allocated among importers of petroleum products main volumes of biofuel to be purchased from producers according to the present law;

~~---f) propose to the Government the ceiling price for electricity from renewable sources to be used for procuring and calculations, carried out according to the production technology;~~

~~---g) establishes and approves the tariffs fixed for producers eligible provided art. 10 letter j);~~

~~— (2) ceiling prices and fixed charges mentioned in para. (1) f) and g) is calculated in accordance with the methodology approved by the National Agency for Energy Regulation for each type of technology for producing electricity from renewable sources, using data from international practice on the period of operation of the system costs investment, maintenance and operation costs of the plant, the return on investments, determined based on the weighted average cost of capital method, and depending on the amount of electricity expected to be produced.~~

Article 15. Powers of the State energy Inspectorate

energy Inspectorate State performs supervision over compliance with rules, regulations, acts and normative technical and safety rules on installation, operation and exploitation of boilers, furnaces, stoves biomass, photovoltaic solar and solar thermal, geothermal systems shallow and pumps heat.

Article 16. Powers of central government and local construction

(1) central specialized body of public administration in the construction sector, in cooperation with local authorities, proposing or introduce any amendments to codes and regulations construction, measures for increasing the share of energy from renewable sources.

(2) regulations and building codes, public authorities and local promote the use of equipment and heating and cooling energy from renewable sources that achieve a significant reduction energy and take measures to promote equipment and systems that correspond to art. 24.

(3) The central and local public authorities take measures to ensure that new public buildings and those undergoing major refurbishment meet minimum energy performance, in accordance with the regulations in the field.

(4) The central public authorities local and published annually on their official web page, information on compliance with minimum energy performance requirements.

Article 17. Powers of central government and local authorities on heating and cooling

(1) local and central public authorities include heating and cooling from renewable renewable energy infrastructure planning of the village, taking into account technical and economic feasibility.

(2) in planning, designing, building and renovating industrial or residential areas, public authorities and local care of the installation by natural and legal persons responsible for the equipment and systems the use of electricity from renewable sources for heating and cooling from renewable energy.

(3) in order to achieve the objectives of state policy in the field of renewable energy, local authorities assess the need to assign status for public sector enterprises DH respective localities. This assessment shall be communicated to the specialized central body of public administration in the energy field and is considered in the development or modification of the national action plan on energy from renewable sources.

(4) Local authorities cooperate with the central body of public administration energetics, in accordance with art. 9 paragraph. (2) to assess the opportunity to build a new infrastructure for heating and cooling from renewable energy sources.

(5) Based on the assessment referred to in para. (4) the central body of public administration in the energy field, in coordination with local authorities, develop support schemes and other measures to develop infrastructure for heating and cooling biomass, solar, geothermal and proposes Government approval.

Article 18. Duties Protection Agency Consumer

Protection Agency Consumer solid biofuel market surveillance carried out in accordance with Regulation on solid biofuel approved by the Government.

Article 19. Fund for Energy Efficiency

(1) Energy Efficiency Fund is legal entity independent and autonomous financially, it has settlement accounts in banks and seal its name and operate in accordance with existing legislation and on the basis of the organization and functioning of the Energy Efficiency Fund, approved government.

(2) the main objective of activity of the energy efficiency Fund is to attract and manage financial resources for financing and implementation of projects in energy efficiency and the renewable energy in accordance with the strategies and programs developed by the government.

(3) the financial resources of the Energy Efficiency Fund is kept in interest-bearing accounts opened in a bank or in more commercial banks operating in Moldova.

Chapter IV
ADMINISTRATIVE PROCEDURES OF LICENSING
LICENSING AND CERTIFICATION

Article 20. General requirements

(1) Licenses energy from renewable sources shall be issued in accordance with the procedure laid down in the law on licensing of entrepreneurial activity and special laws.

(2) The documents required for initiating and conducting energy activity renewable issued by public authorities on the basis of objective rules, transparent, proportionate and non-discriminatory.

(3) to facilitate licensing procedures, licensing and certification, Energy Efficiency Agency proposing, where appropriate, specialized central body of public administration in the energy field that change the regulatory framework.

Article 21. the activities for which licenses are granted

(1) the production of electricity from renewable thermal energy production from renewable sources, biogas production to be delivered into natural gas networks and production biofuel to be purchased by importers of major petroleum products is subject to licensing.

(2) the activity of producing electricity from renewable sources is conducted under the license to produce electricity, issued by the National Agency for energy Regulation pursuant to the provisions law on electricity. The license for electricity can be obtained from the applicant, on request, to the construction of the power, the submission by it all documents stipulated in the Law on electricity, except document confirming that it has the power station. In this case, if within two years from obtaining the license the licensee has completed construction of the power, the license issued to it withdraws from office by the decision agency.

(3) The activity of thermal energy production from renewable sources is conducted in the license issued by the National Agency for energy Regulation in accordance with the law on the promotion of cogeneration and thermal energy. The license for production of thermal energy can be obtained from the applicant, on request, to the construction of the boiler, the submission by it all documents stipulated in the Law on heat and promotion of cogeneration, except document confirming that it has central heating . In this case, if within two years from obtaining the license the licensee has

completed construction of the boiler, the license issued to it withdraws from office by the decision agency.

(4) CHPs in cogeneration mode operates the license to produce electricity.

(5) the activity of biogas to be delivered in natural gas networks are conducted under the license to produce gas, released by the National Agency for energy Regulation pursuant to the Law on natural gas. The license for biogas production to be delivered into natural gas networks can be obtained from the applicant, on request, to the construction of the production, the submission by it all documents stipulated in the Law on Natural Gas, except document confirming that it has production facility. In this case, if within two years from obtaining the license the licensee has completed construction of the production license issued it withdraws from office by the decision agency.

(6) A production of biofuels to be purchased importers of major petroleum products is carried out under a license issued by the National Agency for Energy Regulation to persons who meet the following conditions:

a) are registered in Moldova, presents the document confirming this and are not in insolvency proceedings;

b) present the report financial previous year, if the legal person acting, or extract bank account details when initiating business.

(7) the license for the production of biofuel can be obtained from the applicant, on request, to the construction of the facility for production of biofuels at presentation by it all documents in para. (6). In this case, if within two years from obtaining the license the licensee has completed construction of the facility for production of biofuels, the license issued to it withdraws from office by the decision of the National Agency for Energy Regulation.

(8) Issuance of licenses for genres activities specified in para. (1) of this Article, extend the validity of their re-issuance of licenses, issue of duplicates, suspension and Renewal of licenses and the withdrawal of these licenses shall follow the procedure laid down in the law on licensing of entrepreneurial activity. The term examination of statements on licensing for activities in the field of renewable energy and the extension of their validity is 15 days.

(9) The period of validity of licenses for types of activities provided in par. (1) is 25 years.

Article 22. The technical means and devices that run on biofuel solid biofuel

(1) The technical means and devices in accordance with the technical documentation attached to consume at least one type of solid biofuel or biofuel or a blend with fossil fuel are part of the technical means and devices which burn solid biofuel or biofuel.

(2) the operating characteristics based solid biofuel or biofuel technical means and devices are

confirmed by documents issued by the manufacturer of such technical means and devices.

(3) the technical means and devices may be retooled to ensure their operation based solid biofuel or biofuel with environmental compliance and security.

(4) Re-equipment technical means and devices in accordance with paragraph. (3) confirmed by documents issued by the entity that executed retooling.

Article 23. The certification system in the field of renewable energy

(1) certification system in the field of renewable energy is based on criteria equivalent to EU standards.

(2) the installers of boilers, furnaces or stoves, biomass, solar photovoltaic and solar thermal systems geothermal shallow and heat pumps with capacity not exceeding 50 kilowatts, is certified in accordance with the procedure laid down in regulation approved by the Government.

(3) the regulation referred to in para. (2) must contain mandatory requirements to installers of boilers, furnaces or stoves, biomass, solar photovoltaic and solar thermal systems Geothermal shallow and heat pumps, verification rules by the State Energy Inspectorate equipment and systems installed and certification procedures for recognition by Member States of the European Union and the Contracting parties to the energy Community Treaty.

Article 24. the technical energy from renewable sources

(1) specialized central body public administration in the energy field defines the technical requirements for equipment and systems that produce energy from renewable sources to benefit from support schemes.

(2) in developing the technical requirements take account of national standards, including eco-labels, energy labels and other systems technical references established by standardization bodies.

(3) In the case of biomass conversion technologies will be used with a yield of at least 85% for commercial and domestic sector and at least 70% for the industrial sector. In assessing the conversion efficiency technologies will take into account EU standards.

Article 25. Quality assurance of electricity and heat from renewable sources, biogas and biofuel
power quality, renewable thermal energy from renewable sources, biogas which to be delivered in networks of natural gas and biofuels to be purchased by importers of major petroleum products is ensured in accordance with the technical and quality indicators established in accordance with the rules on production, distribution and consumer technology and under special laws.

Article 26. Ensuring quality solid biofuel

(1) solid biofuel placed on the market must comply with the quality requirements set out in the Regulation on solid biofuel.

(2) Placing on the market of solid biofuel is made only by holding information product quality (label).

Chapter V

PRODUCTION AND MARKETING OF ENERGY

PRODUCED FROM RENEWABLE.

ACCESS NETWORK

Article 27. Obligations of producers of energy from renewable sources

(1) The producers of electricity from renewable sources and energy producers who use renewable heat also keep separate records of fossil fuels amount of energy produced for each source type.

(2) the producers of electricity from renewable sources, producers of heat from renewable sources, producers of biogas to be delivered to natural gas networks and producers of biofuel to be purchased by importers of major petroleum producing electricity , heat, biogas and biofuel according to indicators established under special laws.

Article 28. access to the network

(1) producers of electricity from renewable sources discriminatory access to energy grids and regulated to published tariffs, non-discriminatory, based on cost, transparent and predictable, calculated and approved in accordance with the Law on electricity.

(2) the producers of biogas to be delivered in natural gas networks discriminatory access and regulated natural gas networks on published tariffs, non-discriminatory, cost-based, transparent and predictable, calculated and approved in accordance with the Law on natural gas.

(3) the connection of power plants using renewable energy sources and facilities for biogas to be delivered in networks natural gas is carried out in an objective, transparent and non-discriminatory, in accordance with the terms, conditions and procedure laid down in the Law on electricity, the Law on natural gas and the regulations developed and approved by the National Agency for energy Regulation.

(4) to ensure effective access to networks, network operators are obliged to provide applicants with sufficient information on the connection, including information on:

- a) the costs are expected to be incurred in connection with the connection;
- b) the term connection network;
- c) planning network expansion in the area.

(5) the costs of building the plant connection which makes the link between the power plant using renewable energy sources and electricity grids or the installation of biogas to be delivered natural gas networks and natural gas networks shall be borne by the applicant under the terms established in a transparent and non-discriminatory, in accordance with the Law on electricity, the Law on natural gas and according to regulations developed and approved by the National Agency for Regulation energy.

(6) If the connection of the power plant using renewable energy sources or installation of biogas to be delivered in natural gas networks is necessary to extend the electricity grids or natural gas network operators carried expansion according to the Law on electricity, the Law on natural gas and regulations drafted and approved by the National Agency for energy Regulation also bear the costs of enlargement, which are included in the price provided the investment plans approved agency.

(7) in accordance with the Law on electricity, the transmission system operator and system operators of distribution networks are obliged to give priority to electricity from renewable sources dispatching capacities of electricity production as far as not affected safe operation of power system.

(8) If, in order to guarantee the security of the electricity system and security of supply have been undertaken measures to limit significantly the use of renewable energy, transmission system operator and the system is he must notify the National Agency for energy Regulation on the measures taken and indicate the corrective measures it intends to take to prevent limitations apply.

Article 29. the basic conditions on the marketing of electricity from renewable sources and biofuels

(1) supplier central electricity purchases from producers eligible entire volume of electricity from renewable sources fed into electricity grids prices / tariffs established in accordance with this law.

(2) electricity suppliers are obliged to purchase electricity monthly the central supplier of electricity to the rate approved by the National Agency for energy Regulation and volumes calculated according to the share established by the Agency in accordance with the rules of the electricity market. When determining the quota, the National Agency for Energy Regulation will take into account the market shares of suppliers of electricity. Eligible consumers who consume electricity exclusively from fossil fuels are obliged to purchase electricity monthly provider central electricity tariff approved by the National Agency for Energy Regulation and volumes calculated according to the share of eligible customer the total consumption of electricity in the country.

(3) Importers of main oil products are obliged to purchase biofuels from biofuel producers, with the quotas set by the National Agency for energy Regulation, provided that the prices offered by producers of biofuel to not exceed the average import price of petroleum products corresponding monthly published by the agency on its official website. In establishing quotas of biofuel to be purchased by importers of petroleum products Main National Agency for Energy Regulation will take account of import quotas held by them on petroleum products market.

(4) The sale of biofuel is with the certificate of conformity .

(5) petroleum products importers that sell petrol and diesel in Moldova must ensure the content correspondence deliver fuel mix with the rules laid down by the laws in this field.

Article 30. supplier central electricity

(1) supplier central electricity is appointed by the Government.

(2) the supplier central electricity have the following basic obligations:

a) enter into contracts to purchase electricity from renewables producers eligible under draft contracts drawn up by the National Agency for Regulation energy, and purchase from them the entire volume of electricity fed into electricity grids, prices / tariffs established in accordance with this law;

b) requires producers of electricity from renewable sources to present forecasts annual, monthly, weekly and day the following volumes of electricity to be supplied electricity networks, according to the Rules of the electricity market;

c) collect and aggregate forecasts on electricity from renewable sources received from producers eligible establishes volumes of electricity to be delivered in electrical networks the next day and communicate daily this information transmission system operator system and / or distribution system operators, if any;

d) calculate the monthly average price of electricity purchased and presents the National Agency for energy Regulation that information in conditions and terms established by it;

e) based on information submitted by the transmission system operator and system operators of distribution networks, determine the monthly volumes of electricity to be purchased by each electricity supplier and every consumer eligible, which consume electricity exclusively from fossil fuels, according to their shares in the electricity market and presents the National Agency for energy Regulation information in the conditions and terms established by it;

f) contracts for the supply of electricity renewables electricity suppliers, both in regulated tariffs as well as non-regulated and eligible consumers who consume electricity produced exclusively from fossil fuels at prices approved by the National Agency for energy Regulation;

~~g) contracts to purchase electricity balancing to cover imbalances that may arise in electrical~~

~~networks in connection with the supply of electricity from renewable sources;~~

h) transfers electricity suppliers guarantees of origin, corresponding to the amount of electricity distributed them in accordance with this law ;

i) presents the National Agency for energy Regulation, under the conditions and terms set by it, the information requested in connection with work performed in accordance with this law.

Article 31. guarantees of origin

(1) the origin of electricity from renewable sources attesting through guarantees of origin issued by the grid operator.

(2) guarantees of origin must be issued, transferred and canceled electronically in accordance with objective, transparent and non-discriminatory. The procedure for issuance, transfer, cancellation and use a guarantee of origin, as the application for issuing a guarantee of origin and form of guarantee of origin shall be determined in regulation developed and approved by the National Agency for Energy Regulation.

(3) The network operator shall release the security home requested by the producer of electricity from renewable energy sources by an expert from the manufacturer, order confirmation of the veracity of that electricity is produced from renewable energy.

(4) a guarantee of origin is issued by the network operator later than 30 calendar days from receipt of the request from the producer of electricity from renewable sources. For every unit of electricity from renewable sources (one megawatt-hour) shall not be issued more than one guarantee of origin so that the same unit of electricity from renewable energy to be calculated once.

(5) A guarantee of origin must contain accurate data be secure against fraud and specify at least:

- a) the energy source from which the electricity was produced and during its production (start date and end date);
- b) identity, location, type and capacity production plant where the electricity was produced;
- c) whether and to what extent manufacturer has received support for investment in the production plant, if and to what extent manufacturer has benefited in any other way a national scheme to support production of one unit namely electricity and type of support scheme concerned;
- d) date production plant was put into operation;
- e) the date and country of issue, a unique identification number.

Article 32. use and recognition of guarantees of origin

(1) guarantees of origin may be used by electricity suppliers within 12 months from the date of the relevant unit of electricity. After use, guarantees of origin shall be canceled.

(2) The guarantees of origin issued by the network operator at the request of eligible producer shall be transferred by the producer eligible central provider of electricity. Central electricity supplier electricity suppliers transfer the guarantees of origin corresponding amount of electricity distributed them under this law. GOs corresponding volumes of electricity from renewable sources that were purchased by eligible consumers shall be provided by supplier central electricity to eligible customers concerned and canceled.

(3) Electricity suppliers can use guarantees of origin, transferred by their supplier central electricity to end use contribution of renewable energy sources to the overall structure of the fuel.

(4) the guarantees of origin can not be used to justify achieve the national target set in the field of renewable energy.

(5) guarantees of origin issued by the authorities of the Member States of the European Union and the authorities of the Energy Community Treaty Contracting States may be subject to recognition under this Act and under regulations developed and approved by the National Agency for Energy Regulation. To this end, a participant in the electricity market submitted to the National Agency for Energy Regulation a request for recognition of guarantees of origin in Moldova, provided that their recognition is requested in order to demonstrate to a final customer that all electricity or some of it is produced from renewable sources.

(6) the National Agency for Energy Regulation shall, within 30 calendar days, the application referred to in para. (5) of this Article and take a decision on recognition of guarantees of origin issued by the authorities of the Member States of the European Union and the authorities of the Contracting States Energy Community Treaty only if the guarantee of origin shall contain the information specified in art. 31 para. (5) and there are no grounds for refusal in relation to the accuracy, reliability or veracity.

Article 33. Certificates of Suitability

(1) Authenticity certifying biofuel by a certificate of conformity issued by the Conformity Assessment Bodies.

(2) In order to benefit from the guarantees provided by this law, biofuel must meet sustainability criteria. The sustainability criteria for biofuels, the procedure for checking compliance with sustainability criteria to biofuels and the methodology for calculating the impact of biofuels on emissions of greenhouse gases will be established in the regulations approved by the Government.

(3) The methodology for calculating impact of biofuels on emissions of greenhouse gases must contain a list of values typical of defaults, the disaggregated default values for cultivation, processing, transport and distribution of biofuels and conditions of use of these values instead of

actual values .

Article 34. support schemes to promote electricity from renewable sources

(1) to promote the production and use of electricity from renewable support scheme following in line with this law applies.

(2) Support referred to in paragraph 1 shall be given in the form of premium, calculated as the difference between the price with which the renewable energy producer was declared successful in the competitive process for granting the aid (the strike price) and the market price for electricity (the reference price).

(3) The strike price is the final price that the privileged producer of electricity will benefit, as a result of being selected as beneficiary of a support scheme in a competitive process – it determines the maximum level of the reward that can be granted to each project of renewable energy. The Reference Price is the hourly day-ahead market price, which is based in the organised electricity market.

(4) These conditions as well as Article 37 do not apply to installations with an installed capacity of less than 500 kW or demonstration projects, except for electricity from wind energy where an installed capacity of 3 MW or 3 generation units applies:

— a) fixed price set in the auction, according to art. 35, for eligible producer who holds or will hold power plants with a cumulative power capacity greater than the limit established according to art. 10 letter e);

— b) fixed, determined in accordance with art. 14, for eligible producer who holds or will hold power plants with a cumulative power that does not exceed the capacity established in accordance with art. 10 letter e), but not less than 10 kilowatts.

— (2) According to this law, the status of eligible producers have:

— a) electricity producers who have won the tender under this Act;

— b) producers of electricity confirmed eligible producer status under this law.

Formatted: Highlight

Article 35. the tender procedure for giving the status of eligible privileged producer

(1) in accordance with this law, the status of eligible producer manufacturer offering which won the tender competitive bidding procedure to provide eligible producer status (in further – tender –) and signed a contract for difference.

(2) the auction is organized by the Government or its decision by a government commission in accordance with the Regulation on auctioning to provide the status of eligible privileged producers.

(3) The beneficiaries of the support scheme, under a contract for difference and the maximal level of the support, will be determined in a tendering process, open to all producers of electricity from renewable sources, on the basis of clear, transparent and non-discriminatory criteria, unless when:

Formatted: Highlight

- a. only one or a very limited number of projects or sites could be eligible ;
- b. a tendering process would lead to higher support levels; or
- c. a competitive process would result in low project realisation rates.

(4) The tendering process can be limited to a specific technologies, in cases when a process open to all producers would lead to a suboptimal result, which cannot be addressed in the process design, taking into consideration particularly:

- a. The longer-term potential of a new and innovative technology;
- b. The need to achieve diversification;
- c. Network constraints and grid stability;
- d. System (integration) costs; or
- e. The need to avoid distortions on the raw material markets from biomass support.

(5) A model of the contract for difference the tendering terms and procedures, as well as cases of restriction of this process according to paragraph 4 of this article, are proposed by the Minister and approved by a decision of the Government.

(3) the tender procedure is based on objective criteria transparent and non-discriminatory. Tender documentation establishes the terms and conditions, including ceiling prices, production capacities auctioned during construction, other criteria, conditions or requirements that can vary depending on the technology of producing electricity from renewable sources. The announcement of the tender shall be published in the Official Gazette of the Republic of Moldova at least two months before the deadline for submission of bids.

(4) In order to ensure transparency and non-discrimination, the documents placed on the website established by the organizer tender and indicated in the notice regarding the tender. Tender documents must contain the full list of criteria on which will determine the winners of the tender and the amount of the performance guarantee of the contract shall not exceed 15% of the estimate value of the investment.

(5) The organization, monitoring and control tender procedure will be taken all measures to ensure the confidentiality of the information on offer.

(6) The ministry in consultation with the Agency and the Energy Community Secretariat, prepares every proposal regarding support measures. Conditions and procedures for granting the support

Formatted: Highlight

measures, are approved by the Government, with the proposal of the minister. These measures need to be notified to the State aid authority before their adoption for their compliance with the legislation on State Aid.

(7) The obligations under paragraph 3 of this article regarding a competitive bidding process do not apply to installations with installed capacity of less than 1 MW or demonstration projects, except for electricity from wind energy where an installed electricity capacity of up to 6 MW or 6 generation units.

Formatted: English (United Kingdom)

~~--- (6) the auction is open to all interested persons that meet the conditions and criteria of the tender. People can not participate in the auction that will build power plants or new equipment used equipment manufactured by more than 36 months before commissioning of the plant. In the case of cogeneration installations based on the use of biomass as fuel is allowed to tender only technologies yield at least 80%.~~

(7) If the potential producer of electricity from renewable sources not obtained the status of producer eligible by participating in the auction or not participate in the auction, it has the right to sell electricity produced under conditions negotiated with the participants in the electricity market.

~~--- (8) the status of eligible producers are granted to potential producers of electricity from renewable renewable who offered the lowest prices for electricity trading compared with prices threshold established in accordance with this law, and whose installed capacity does not exceed the cumulative capacity auctioned.~~

~~--- (9) the State energy Inspectorate assist the government or commission government in establishing technical standards, technical requirements or other requirements applicable to auction organized.~~

Article 36. the procedure for confirmation of the status of eligible-privileged producer

~~--- (1) in accordance with this law, eligible producer status is confirmed for the producer, holder or potential holder power plant which meets all the conditions laid down in the rules on verifying the manufacturer eligible and has submitted performance guarantee of the contract, which must not exceed 15% of the estimate value of the investment.~~ The status of a privileged producer shall be granted to the successful bidder in the competitive bidding process to profit from the support scheme, as defined in this law, and by signing a contract for difference.

(2) The Agency will prepare a request form for obtaining of the status of the privileged producer and support scheme measures, which includes among others the applicant's name and the type of company, a description of the project, including its location, start and completion date of the project, the amount of support needed to carry it out and the eligible costs. In the request form, beneficiaries

~~must describe the chance of development of the project without the support scheme.~~

(2) the status of ~~eligible-privileged~~ producers is confirmed by the Energy Efficiency Agency in accordance with the rules on verifying the manufacturer eligible, approved by the Government.

~~—(3) the procedure for confirmation of the status of eligible producers based on objective, transparent, non-discriminatory and on a "first come first served" until reaching the maximum rate of capacity.~~

~~(3) A status of a privileged producer shall be established by the Contract for difference Agency's decision for a maximum period of 12 years, but not longer than until the plant has been fully depreciated according to normal accounting rules.~~

Formatted: Highlight

(4) in the conduct of the confirmation of the status of ~~eligible-privileged~~ producers will be taken all measures to ensure the confidentiality of information about the applicant and the specific data project it.

~~—(5) to confirm the status of eligible producer can address all interested persons that meet the conditions and criteria established in accordance with this law. It can not be confirmed eligible producer status for people who will build power plants or new equipment used equipment manufactured by more than 36 months before commissioning. If CHP plant based on biomass as fuel are allowed only technologies yield at least 80%.~~

(6) If the potential producer of electricity from renewable sources has not obtained the status of producer ~~eligible-privileged~~ accordance with the procedure provided for in this Article, he is entitled to participate in the auction and / or market the electricity produced under conditions negotiated with the participants in the electricity market.

~~—(7) the status of eligible producers confirmed for potential energy producers electricity from renewable sources whose installed capacity depending on the technology used does not exceed the cumulative limit of capacity and meet all the conditions and criteria established in accordance with this law.~~

(8) the State Energy Inspectorate assist the Government in establishing technical standards, requirements technical or other requirements applicable to the procedure of confirmation of the status of ~~eligible-privileged~~ producer.

Article 37. Rights and responsibilities of ~~privileged~~ producers eligible

(1) after participating in the tender and obtained the status of ~~eligible-privileged~~ producer or after confirming the status of ~~eligible-privileged~~ producer, manufacturer benefits the right to have purchased the entire volume of electricity fed into electricity grids, at the price set in the auction, respectively tariff set by the National Agency for energy Regulation in accordance with this law for

~~15 years from the commissioning of power plant. At this time, the National Agency for Energy Regulation adjusted prices and tariffs in accordance with the approved methodology and to conclude a contract for difference.~~

(2) If a manufacturer ~~eligible-privileged~~ build and operate the power plant equipment used or new equipment manufactured by more than 36 months until commissioning or breach other conditions laid down by this law, his right to have his purchase volume of electricity price or, where appropriate, the ~~premium~~ tariff established in accordance with this law shall be withdrawn and the performance guarantee of the contract It will be transferred to the state budget. Capacity allocated to it will be returned and considered at the next auction or, where applicable, the procedure of confirming the status of eligible producers.

(3) Where a producer ~~eligible~~ not operate the power plant within 24 months the announcement of tender results or, as applicable, the date of confirmation of the status of eligible producers, his right to have his purchase volume of electricity price or, where appropriate, the ~~tariff-premium~~ established in accordance with this law shall be withdrawn and guarantee performance of the contract will be transferred to the state budget. Capacity allocated to it will be returned and considered at the next auction or, where applicable, the procedure of confirming the status of eligible producers.

(4) The modernization of production plant, equipment replacement and other components does not imply extension or resumption of period time for which eligible producers benefit from price or, where appropriate, the tariff set.

~~—(5) If the producer eligible intends to increase the capacity of the existing power plant, it will participate in the auction / confirmation procedure status manufacturer ineligible to receive right to the purchase volume of electricity produced by newly installed capacity. If the tender price offered can not exceed the ceiling price for the type of renewable energy source used for capacity category that fits cumulative capacity of large power plant. If the procedure of confirmation of the status of eligible producers, the cumulative capacity of the power plant extended not exceed the capacity for the type of renewable source of energy used and will be within the maximum quota of capacity.~~

~~—(6) Energy Efficiency Agency develops and maintain eligible producers, containing information on the date on which it was granted the status of eligible producers or a confirmed status of eligible producers, the installed capacity of power plants, as well as installed capacity accumulated in the country for each type of technology production. That information is published quarterly on the official website of the Energy Efficiency Agency.~~

(3) Eligible producers are responsible for balancing. Producers become a responsible party for balancing, by signing a contract with the transmission system operator or by signing a contract for the transfer of the balancing responsibility to another responsible balancing party, thus becoming a member of a balancing group, in accordance with the respective Market Rules.

Formatted: Highlight

Article 38. Strengthening the capacity of power plants that produce electricity from renewable sources

(1) The volumes of electricity from renewable sources resulting from the increase in capacity of existing power plants are considered as produced by a power plant separate, which was put into operation on the date on which occurred the increase in capacity existing power plant.

(2) in case of increasing the capacity of the existing power plant by installing an additional capacity of electricity generation using the same type of renewable energy source, manufacturer, owner of the power plant is obliged:

a) to deliver the volume of electricity produced by the existing installation to the achievement increase capacity at the price set in the auction for capacity originally held up to increase;

b) deliver the volume of electricity produced by the capacity of newly installed at the price set in the auction for capacity additional depending on the type of renewable source used, respectively, by category of capacity falling cumulative capacity of power plant expanded.

(3) If the record electricity produced by the power plant whose production capacity has been increased is through a single unit of measurement volumes referred to par. (2) a) and b) shall be calculated in proportion to the capacity of the power plant installed before the performance increase, respectively, after the increase.

(4) In case of increasing the capacity of the existing power plant by installing an additional capacity of producing electricity using a different type of renewable source of energy, eligible producers will deliver the volume of electricity produced by the capacity of newly installed at the price set in the auction depending on the type of renewable source used.

(5) If two power plants using different technologies of production electricity from renewable sources using a single measuring equipment to record electricity supplied to the network for all energy produced will apply the lowest price established for the technology in the auction.

Article 39. Counting net electricity from renewable sources

(1) the end user, owner of the power plant that produces electricity from renewable sources for own use is entitled to deliver the grid surplus electricity. Supplier of electricity at regulated tariffs shall, at the request of the final consumer to enter into an appropriate contract for the implementation of net metering mechanism under this law.

(2) end user, owner of the power plant, which requires net metering of electricity from renewable sources must meet the following conditions:

- a) the electricity must be produced only from renewable energy sources;
- b) power plant must have an installed capacity of up to 100 kilowatts, but not higher than the contracted power supplier of electricity at regulated tariffs;
- c) power plant to be connected to the grid and operate in parallel and synchronous with it;
- d) central electricity must be equipped with a protective mechanism which automatically disconnects power plant to the grid and to interrupt the electricity supply network if that is interrupted supply of electricity to the final consumer, owner of the power plant.

(3) central system should be equipped with measuring equipment, installed from the end consumer, owner of the power plant, to record the difference between the amount of electricity delivered to the grid and the amount of electricity consumed from the power grid by the end consumer in question. To measure flows of electricity can be used either a counter bidirectional, which records the amount of electricity consumed from the grid and, respectively, the amount of electricity delivered to the grid or two counters unidirectional, to record separately the amount of electricity consumption of electricity grid and, respectively, the amount of electricity delivered to the grid.

(4) the calculation of electricity by applying metering net proceeds as follows:

a) if, at the end, the amount of electricity consumed by final consumer, owner of the power plant exceeds the amount of electricity delivered to the grid, the final consumer pays the provider of electricity at regulated tariffs only difference between the amount of energy consumed and one delivered to charges that the supplier provides electricity consumers end of the same category;

b) if, at the end, the amount of electricity that the final consumer, owner of the power plant has received from the supplier is less than the amount of electricity delivered to the grid, electricity supplier will balance the grid supplied energy consumed and the network and the remaining amount will be included in final consumer account respectively for use in the coming months. If, at the end, it shall establish that the final consumer, owner of the power plant, delivered into the power grid an amount of energy that exceeds the amount of electricity being consumed on the network, the provider is required to determine and pay the ultimate consumer ie the equivalent electricity used at the average price of procuring electricity on the market, included in the regulated tariff for supply of electricity to end users in the reporting year and published by the National Agency for energy Regulation on its official website.

(5) If the final consumer, owner of the power plant, terminates on net metering or disconnects from the grid, the electricity supplier is obliged to pay the final consumer equivalent electricity used at the average price of purchasing electricity market included in the regulated tariff for supply of electricity to end users in the reporting year and published by the National Agency for energy Regulation on its official website.

(6) provides the mechanism metering net on the 'first come, first served "final customers who hold

power plants, which can deliver electricity grids volume of electricity that does not exceed a cumulative 1% of the amount of electricity provided by the electricity supplier at regulated tariffs.

(7) the legal relationships between providers electricity at regulated tariffs and end consumers who hold power plants that do not wish to benefit from net metering or not fulfilling the conditions laid down in connection with the mechanism of counting net is determined in accordance with the principles and conditions negotiated by them jointly, by concluding appropriate agreements. In this case, the power plants in question must be equipped with protective facilities allowing their disconnection automatically from the mains in case of damage.

(8) annually before April 30, the suppliers of electricity at regulated tariffs will prepare and submit to the National Agency for energy Regulation a report on net metering of electricity from renewable sources. The report shall contain the following information for the previous year:

- a) the total number of end users who hold power plants that benefit from net metering, variable type used renewable source;
- b) the installed capacity of power plants;
- c) the amount of electricity (in kilowatt-hours) of electricity supplier delivered at regulated tariffs by applying net metering mechanism.

Chapter VI

INFORMATION AND PUBLIC AWARENESS

Article 40. Information on equipment and systems

provider of equipment and systems for heating and cooling, electricity from renewable sources, access to information on the net benefits, cost and energy efficiency of such equipment and systems.

Article 41. Information the mixture of fuel at the point of sale

(1) Dealers retail main petroleum products are obliged to display the panel at points of sale, information on the quantities of biofuel used in the blend with petroleum products main market.

(2) Dealers with retail main petroleum products are obliged to submit quarterly National Agency for Energy Regulation information on the performance of the obligation in par. (1).

Article 42. Information on measures and schemes to support

Energy Efficiency Agency ensure that information on support measures and schemes are made available to all applicants, such as consumers, builders, installers, architects and suppliers of equipment and systems for heating, cooling and electricity and of vehicles compatible with the use of renewable energy.

Article 43. public awareness

energy Efficiency Agency disseminates information on renewable energy by:

- a) training;
- b) development of curricula energy from renewable sources included in the curriculum;
- c) transparency of activities, including information on the exemplary role of public buildings and promoting performance in the field by demonstrating high efficiency equipment and systems;
- d) creating a database for information distribution relating to the development of renewable energy and ensuring user access to the database through information networks.

Chapter VII

INTERNATIONAL COOPERATION

Article 44. International cooperation

(1) programs to promote energy from renewable sources is made in accordance with applicable international standards.

(2) The main directions of international cooperation in the field of renewable energy are:

- a) adjusting the national legislation to the norms and EU standards;
- b) participation in international projects, including investment, participation in international organizations in the field;
- c) the exchange of information and technology with similar organizations in other countries and international organizations;
- d) participation in international seminars, symposia and conferences in the field;
- e) capacity building based on cooperation agreements;
- f) the harmonization of energy efficiency indicators established national standards with those set out in European standards;
- g) the mutual recognition of certification systems and equipment using renewable energy sources in the energy efficiency indicators.

(3) in order to create opportunities for reducing the costs of achieving national objectives and facilitate cooperation with the Member States of the European Union in the field of renewable energy can be implemented flexibility measures in particular in the form of statistical transfers or joint support schemes.

(4) statistical transfers will not affect the national target for the share of energy from renewable sources in gross final consumption of energy.

Chapter VIII

FINAL AND TRANSITIONAL

Article 45. Final and Transitional Provisions

(1) This Law shall enter into force on the expiry of 12 months from the date of publication.

(2) The producers of electricity from renewable sources for which tariffs were approved before the entry into force of this law benefit tariff approved and guarantee the purchase of the entire volume of electricity fed into electricity grids until the expiration of 15 years from the date of approval of the tariff for this ending an appropriate contract supplier central electricity.

(3) Notwithstanding any other provision of this law, the government will have the right to decide whether and to what extent Moldova will support renewable energy produced in another country.

(4) the obligation to establish additional measures to referred to in art. 10 letter f) applies only if the 2-year period beginning 1 January 2017 and only if during indicative average target share of energy from renewable sources falls below the indicative trajectory set out in Annex. 1.

(5) Until 31 December 2016, the central body of public administration in the construction sector and local authorities propose or initiate, where appropriate, regulations and building codes, or any other similar measures, the use of minimum levels of renewable energy in new buildings and in existing buildings undergoing a major renovation. This requirement applies to the armed forces only to the extent that its application does not cause any conflict with the nature and primary objective of the activities of armed forces and with the exception of material used exclusively for military purposes. Heating and cooling from renewable energy sources shall be taken into account to achieve minimum levels of energy from renewable sources in new buildings and in existing buildings undergoing a major renovation.

(6) The Government, before the entry into force of this law :

- a) submit to Parliament proposals for bringing the legislation into conformity with this law;
- b) bring its normative acts in accordance with this law;

c) approve the necessary regulations for the enforcement of this law.

(7) the National Energy Regulatory until the entry into force of this law:

a) bring its normative acts in compliance with this law;

b) develop and approve the necessary regulations for the enforcement of this law.

(8) on the date force of this Law, renewable energy Law no. 160-XVI of 12 July 2007 (Official Gazette of the Republic of Moldova, 2007, no. 127-130, art. 550), as amended and supplemented, shall be repealed.

PRESIDENT OF PARLIAMENT Andrian CANDU

Nr. 10. Chisinau, February 26, 2016.

Annex. 1

trajectory

Trajectory consists of the following shares of energy from renewable sources, calculated in accordance with art. 7:

$S_{2009} + 0.45 (S_{2020} - S_{2009})$, as an average for the two-year period from 2015 to 2016,

$S_{2009} + 0.65 (S_{2020} - S_{2009})$, as an average for the two-year period 2017 -2018,

where

$S_{2009} = 11.9\%$

and

$S_{2020} = 17\%$.

Annex. 2

The energy content of fuels used in transport

fuels	The mass content of energy (calorific value lower MJ / kg)	The content volume deenergie (calorific value lower MJ / l)
Bioethanol (ethanol produced from biomass)	27	21
Bio-ETBE (ethyl tert-butyl-ether produced on the basis of	36 (of which	27 (of which 37%

bioethanol)	37% from renewable sources)	from renewable sources)
Biomethanol (methanol produced from biomass, to be used as biofuel)	20	16
Bio-MTBE (methyl-tert-butyl-ether produced on the basis of bio)	35 (of which 22% from renewable sources)	26 (of which 22% from renewable sources)
Bio-DME (dimethyl ether produced from biomass, to be used as biofuel)	28	19
Bio-TAEE (tertiary-amyl-ethyl-ether produced on the basis of bioethanol)	38 (of which 29% from renewable sources)	29 (of which 29% from renewable sources)
Biobutanol (butanol produced from biomass, to be used as biofuel)	33	27
Biodiesel (methyl-ester produced from vegetable or animal oil, of diesel quality, to be used as biofuel)	37	33
Fischer-Tropsch diesel (a synthetic hydrocarbon or mixture of synthetic hydrocarbons produced from biomass)	44	34
Hydrotreated vegetable oil (vegetable oil thermochemically treated with hydrogen)	44	34
Pure vegetable oil (oil produced from oil plants through pressing, extraction or comparable procedures, crude or refined but chemically unmodified, when compatible with the type of engines involved and the corresponding emission requirements)	37	34
Biogas (a fuel gas produced from biomass that can be purified to natural gas quality for use as biofuel, or wood gas)	50	-
Benzine	43	32
diesel fuel	43	36

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial, 2016, nr. 69–77, art. 117), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3:

cuvântul „volum”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „cantitate” la forma gramaticală corespunzătoare;

după noțiunea „consum final brut de energie” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*contract pentru diferențe* – contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil care vinde pe piața concurențială energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative dintre prețul de piață și prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;”

noțiunea „energie din surse regenerabile” va avea următorul cuprins:

„*energie din surse regenerabile* – energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile (în continuare – *surse regenerabile*), respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerothermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate;”

după noțiunea „energie geotermală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„garanție de bună execuție a contractului – mijloace financiare puse de către producătorul de energie electrică sub controlul Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, pentru a asigura realizarea obligațiilor ce-i revin în calitate de producător eligibil, în special cu privire la construcția centralei electrice;”

după noțiunea „garanție de origine” se introduc două noțiuni noi cu următorul cuprins:

„garanție pentru ofertă – mijloace financiare puse de către solicitant sub controlul Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei;

garanție pentru participare – mijloace financiare puse de către solicitant sub controlul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil;”.

2. La articolul 5 alineatul (2), litera b) se completează în final cu textul „și cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat”.

3. Articolul 8:

la alineatul (6), sintagma „Agenției pentru Eficiență Energetică” se substituie cu textul „organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”;

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) cu sancțiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectînd procedura stabilită la art. 20 din Legea cu privire la energetică.”

4. La articolul 10:

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) stabilește, aprobă și actualizează limitele de capacitate în conformitate cu condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, precum și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34;”

litera j) se abrogă;

la litera k), textul „centrale electrice cu o putere cumulată” se substituie cu textul „o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată”;

la litera l), după textul „aprobă alte regulamente” se introduce textul „și exercită alte atribuții”.

5. La articolul 11:

alineatul unic devine alineatul (1), în care literele b) și c) vor avea următorul cuprins:

„b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, respectând condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare;

c) elaborează actele normative menționate la art. 10 lit. k), art. 12 lit. a), art. 18 și la art. 23;”

alineatul se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) determină și propune Guvernului spre aprobare limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, în legătură cu implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34;”

la litera d), textul „Fondului pentru Eficiență Energetică” se substituie cu textul „autorităților administrative și a instituțiilor din subordinea acestora”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește un raport în acest sens, cu suportul Agenției pentru Eficiență Energetică, pe care îl prezintă Guvernului pînă la 31 martie;”

alineatul se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) exercită alte atribuții stabilite prin prezenta lege.”

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite la alin. (1), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colaborează cu alte autorități ale administrației publice centrale, cu organele centrale de specialitate, cu Consiliul Concurenței, cu ANRE, cu alte autorități publice, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu societatea civilă.”

6. La articolul 12:

litera a) avea următorul cuprins:

„a) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea Regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide, care va conține, de asemenea, descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea de biocarburanți și de biolichide;”

articolul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;”

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea de biocarburanți și de biolichide, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.”

7. La articolul 13 alineatul (1):

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) implementează sistemul de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, în conformitate cu regulamentul stabilit la art. 23;”

litera i) se abrogă;

literele h) și j) vor avea următorul cuprins:

„h) asigură informarea privind cerințele referitoare la calificarea și înregistrarea în registrul specificat la lit. j);”

„j) instituie și ține registrul instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură;”.

8. Articolul 14:

alineatul (1):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului care urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu legislația specială;”

alineatul se completează cu literele b¹⁾ și b²⁾ cu următorul cuprins:

„b¹⁾ confirmă, potrivit cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de către ANRE, statutul de producător eligibil pentru persoanele care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e);

b²⁾ instituie și ține registrul producătorilor eligibili în conformitate cu art. 37 alin. (6);”

literele c), d) și e) vor avea următorul cuprins:

„c) elaborează și aprobă clauzele obligatorii ale contractului pentru diferențe, clauzele obligatorii ale contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile;

d) stabilește, în Regulile pieței energiei electrice, modalitatea de repartizare între furnizorii de energie electrică a energiei achiziționate de furnizorul central de energie electrică și/sau a obligațiilor financiare care rezultă din diferența dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe stabilite în conformitate cu prezenta lege;

e) stabilește cotele minime anuale de biocarburanți care urmează să fie achiziționați de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) lit. c);”

litera f) se completează la început cu textul „calculează, aprobă și”;

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) calculează și aprobă tarifele fixe pentru implementarea schemei de sprijin stabilite la art. 34 alin. (1) lit. b);”

alineatul se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse petroliere principale a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, în special a obligației de achiziționare a cantităților de biocarburanți, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți stabilite în conformitate cu lit. e) din prezentul articol, și aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art. 29 alin. (3) și la art. 8 alin. (7).”

la alineatul (2), după textul „pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile” se introduce textul „și pe categorii de capacitate”, iar textul „volumul de energie electrică care se preconizează a fi produs” se substituie cu textul „cantitatea de energie electrică ce se preconizează a fi produsă”;

articolul se completează cu alineatele (3)–(6) cu următorul cuprins:

„(3) În legătură cu îndeplinirea atribuției stabilite la alin. (1) lit. e) din prezentul articol, ANRE consultă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența dintre prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și/sau din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă și prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.

(5) Aplicarea de către ANRE a sancțiunilor financiare stabilite la art. 8 alin. (7) nu exonerează partea responsabilă de executarea obligației pentru neîndeplinirea căreia a fost sancționată, iar contravaloarea sancțiunii financiare respective nu se ia în considerare la formarea prețurilor la produsele petroliere principale.

(6) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, ANRE supraveghează respectarea documentelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice și termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură.”

9. Denumirea capitolului IV va avea următorul cuprins:

„Capitolul IV

PROCEDURI ADMINISTRATIVE DE LICENȚIERE, AUTORIZARE, CALIFICARE ȘI ÎNREGISTRARE”

10. Articolul 21:

la alineatele (1) și (7), textul „producerea biocarburantului” se substituie cu textul „producerea de biocarburant”;

la alineatele (2), (3) și (5), cuvântul „agenție”, la orice formă gramaticală, se substituie cu abrevierea „ANRE”;

la alineatul (2), textul „2 ani” se substituie cu textul „4 ani”;

alineatul (4) se abrogă.

11. La articolul 23:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 23. Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”;

la alineatul (2), textul „, cu capacitatea ce nu depășește 50 kilowați,” se exclude, iar textul „se certifică” se substituie cu textul „se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13 alin. (1) lit. j)”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Regulamentul menționat la alin. (2) trebuie să conțină cerințele obligatorii față de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, de asemenea regulile de verificare de către organul supravegherii energetice de stat, de către organul de control și supraveghere tehnică de stat a echipamentului și sistemelor instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării efectuate de către statele membre ale Uniunii Europene și de către părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.”

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va ține cont de cerințele stabilite de Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și de Legea cu privire la energia electrică.”

12. Articolul 25:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Biogazul care urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale trebuie să corespundă parametrilor de calitate a gazelor naturale stabiliți în temeiul Legii cu privire la gazele naturale.”

13. La articolul 27 alineatul (2), textul „cu indicatorii stabiliți în temeiul legilor speciale” se substituie cu textul „cu standardele de calitate stabilite de legislația în domeniu”.

14. Articolul 28:

la alineatul (6), cuvântul „agenție”, la orice formă gramaticală, se substituie cu abrevierea „ANRE”;

alineatul (4):

în partea introductivă, textul „operatorii de rețele” se substituie cu cuvintele „operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) planificarea dezvoltării rețelei în zona respectivă.”

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și cu regulamentele elaborate și aprobate de ANRE, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiția respectării planurilor de investiții aprobate de ANRE.”

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale poate consimți să suporte costurile aferente dezvoltării rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea rețelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sînt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice, a rețelei de gaze naturale este în beneficiul

exclusiv al acestuia și să notifice despre acest fapt ANRE. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție costurile aferente dezvoltării rețelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de ANRE. Lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale devine proprietarul porțiunii respective de rețea.”

la alineatul (7), textul „operatorul rețelei de transport și de sistem și operatorii rețelelor de distribuție” se substituie cu textul „operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție”;

la alineatul (8), textul „operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat” se substituie cu textul „operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sînt obligați”, iar textul „limitări necorespunzătoare” – cu textul „limitări semnificative pe viitor”.

15. Articolul 29:

la alineatul (1), cuvîntul „volum” se substituie cu cuvîntul „cantitate”;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de către ANRE, și în cantitățile calculate, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți stabilite de către ANRE pentru fiecare furnizor.

(3) Importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de ANRE în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către ANRE cu sancțiune financiară în valoare de maximum 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, conform procedurii stabilite la art. 20 din Legea cu privire la energetică.”

16. La articolul 30:

alineatul (1) se completează în final cu textul „dispune de credibilitate financiară”;

alineatul (2):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) încheie, în termenele și în condițiile stabilite de Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte de achiziție a energiei electrice produse din surse regenerabile cu producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobate de către ANRE, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;”

la litera b), cuvântul „volumelor” se substituie cu cuvântul „cantităților”;

la litera c), cuvântul „volumele” se substituie cu cuvântul „cantitățile”, iar textul „operatorului rețelei de transport și de sistem și/sau operatorilor rețelelor de distribuție, după caz” – cu textul „operatorilor sistemelor de transport și/sau operatorilor sistemelor de distribuție în modul și cazurile stabilite de Regulile pieței energiei electrice, aprobate de către ANRE”;

literele e), f) și g) vor avea următorul cuprins:

„e) în baza informațiilor prezentate de operatorii sistemelor de transport și de operatorii sistemelor de distribuție, determină cantitățile lunare de energie electrică care urmează a fi achiziționate de fiecare furnizor în funcție de cotele deținute pe piața energiei electrice și prezintă la ANRE informația respectivă în condițiile și în termenele stabilite de către aceasta;

f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii, la prețurile reglementate, aprobate de către ANRE, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică;

g) asigură servicii de echilibrare pentru toți producătorii eligibili și centralele electrice de termoficare urbane pînă la crearea unei piețe a energiei electrice pe parcursul zilei funcționale, precum și pentru producătorii eligibili și centralele electrice de termoficare urbane care doresc să-și delege responsabilitatea echilibrării după crearea acestei piețe;”

alineatul se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) exercită alte obligații stabilite de prezenta lege și de Legea cu privire la energia electrică.”

articolul se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la art. 88 alin. (1) din Legea cu privire la energia electrică, furnizorul central de energie electrică calculează și prezintă la ANRE spre aprobare prețul reglementat al energiei electrice furnizate, în termenele stabilite în Metodologia de calcul, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată de către ANRE.

(4) La schimbarea furnizorului central de energie electrică (în cazul desemnării unei alte entități juridice în calitate de furnizor central de energie electrică), noul furnizor central desemnat va prelua drepturile și obligațiile furnizorului central precedent, care decurg din prezenta lege în raport cu producătorii eligibili și centralele de termoficare urbane.”

17. Articolul 31:

la alineatul (1), textul „operatorul rețelei electrice” se substituie cu textul „furnizorul central de energie electrică”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Furnizorul central de energie electrică eliberează garanția de origine la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile. În legătură cu eliberarea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie, furnizorul central de energie electrică are dreptul să solicite operatorului sistemului de transport sau, după caz, operatorului sistemului de distribuție să efectueze verificări la centrala electrică a producătorului respectiv.”

la alineatul (4), textul „de operatorul de rețea” se substituie cu textul „de către furnizorul central de energie electrică”;

la alineatul (5) literele b), c) și d), textul „instalație de producere”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „centrală electrică” la forma gramaticală corespunzătoare.

18. Articolul 32:

la alineatul (1), textul „de furnizorii de energie electrică” se exclude;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizate acestora, în condițiile prezentei legi.”

alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Furnizorii de energie electrică pot utiliza garanțiile de origine pentru a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie electrică din surse regenerabile în mixul de energie electrică furnizată de către aceștia.

(4) Garanțiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilit la art. 6 alin. (1) lit. b).”

19. La articolul 33 alineatul (2), textul „regulamentul aprobat de Guvern” se substituie cu textul „regulamentele aprobate de către Guvern”.

20. Articolul 34:

la alineatul (1) literele a) și b), textul „centrale electrice cu o putere cumulată” se substituie cu textul „o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii de energie electrică ce beneficiază de schema de sprijin stabilită până la intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot aplica schemele de sprijin stabilite la alin. (1).”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Producătorii de energie electrică cărora le-a fost oferit statutul de producător eligibil în conformitate cu alin. (2) nu pot beneficia concomitent, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de alte scheme de sprijin în domeniul energiei din surse regenerabile.”

21. Articolul 35:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Licitarea este organizată de către Guvern, care desemnează în acest scop o comisie de licitații. Licitarea are un caracter neutru din punct de vedere al tehnologiilor și este organizată în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.”

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin derogare de la alin. (2), Guvernul poate decide anunțarea și organizarea de licitații limitate pentru anumite tehnologii în condițiile în care rezultatul oferit de licitațiile neutre din punct de vedere al tehnologiilor ar fi unul nesatisfăcător, pornind de la următoarele situații:

- a) potențialul pe termen lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice este mai mare;
- b) necesitatea unei diversificări a tehnologiilor de producere;
- c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei;
- d) costurile (de integrare a surselor regenerabile de energie) aferente sistemului;
- e) necesitatea de a evita distorsiunile pe piețele materiilor prime, generate de sprijinul acordat biomasei.”

la alineatul (3), textul „Anunțul cu privire la licitație” se substituie cu textul „Anunțul privind inițierea procedurii de licitație”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea asigurării transparenței și nediscriminării, documentația de licitație se plasează pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și se include în anunțul privind inițierea procedurii de licitație. Documentația de licitație trebuie să conțină, fără a se limita la acestea, lista completă a criteriilor în baza cărora vor fi stabiliți câștigătorii licitației, precum și cuantumul garanției pentru ofertă și cuantumul garanției de bună execuție a contractului, care se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată. Cuantumul garanției pentru ofertă pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea de către ANRE a prețurilor plafon pentru licitația respectivă. Cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea de către ANRE a prețurilor plafon pentru licitația respectivă.”

la alineatul (6), textul „cu mai mult de 36 de luni” se substituie cu textul „cu peste 48 de luni”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Guvernul sau comisia de licitații poate solicita suportul organului supravegherii energetice de stat la stabilirea cerințelor tehnice sau a altor cerințe aplicabile licitației organizate, precum și la verificarea respectării de către producătorii eligibili a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și condițiile stabilite în cadrul licitației.”

22. La articolul 36:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul care deține sau urmează să dețină o centrală electrică ce întrunește toate condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și care a depus garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului, stabilite prin hotărârea ANRE.

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată, conform următoarelor condiții:

a) cuantumul garanției pentru participare pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil;

b) cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Statutul de producător eligibil se confirmă de către ANRE în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil.”

articolul se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Un producător nu are dreptul să solicite confirmarea statutului de producător eligibil, în conformitate cu prezentul articol, pentru dezvoltarea a două sau mai multe centrale electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile dacă puterea electrică instalată/cumulată a acestora este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitație pentru a obține dreptul de producător eligibil în conformitate cu art. 35. Prevederile prezentului alineat se extind și asupra soțului, rudelor sau afinilor în linie dreaptă și în linie colaterală, până la gradul doi inclusiv, ai producătorului de energie electrică.”

la alineatul (6), textul „este în drept să participe la licitație și/sau să comercializeze” se substituie cu textul „are dreptul să comercializeze”;

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, ANRE stabilește cerințele tehnice aplicabile procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru a verifica respectarea de către producătorii eligibili a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și în condițiile stabilite de procedura în cauză.”

23. La articolul 37:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) După ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil sau după confirmarea statutului de producător eligibil, producătorul beneficiază de dreptul de a i se achiziționa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației, respectiv la tariful fix stabilit de către ANRE în conformitate cu prezenta lege, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice. În acest interval de timp, ANRE ajustează prețurile fixe stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) După obținerea statutului de producător eligibil în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil, producătorul este obligat să

construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de cel mult 36 de luni de la anunțarea rezultatelor licitației sau, după caz, în termen de cel mult 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil, de asemenea este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, stabilite în conformitate cu prezenta lege și regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) și art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice, stabilit în prezentul alineat, poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau de către ANRE, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, cu cel mult 12 luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil (condiții de forță majoră; lipsa posibilității de a o racorda la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice; întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare).”

la alineatul (2), după textul „36 de luni pînă la punerea în funcțiune” se introduce textul „a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil, sau cu mai mult de 48 de luni de la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obținut statutul de producător eligibil în cadrul licitației,” iar textul „volumul de energie electrică la prețul sau, după caz, la tariful stabilit” se substituie cu textul „cantitatea de energie electrică la prețul fix sau, după caz, la tariful fix stabilit”;

la alineatul (3), textul „în termen de 24 de luni de la anunțarea rezultatelor licitației sau, după caz, de la data confirmării statutului de producător eligibil,” se substituie cu textul „în termenul stabilit la alin. (1¹),” iar textul „volumul de energie electrică la prețul sau, după caz, la tariful stabilit” – cu textul „cantitatea de energie electrică la prețul fix sau, după caz, la tariful fix stabilit”;

la alineatul (4), textul „instalației de producere” se substituie cu textul „centralei electrice”, iar textul „de prețul sau, după caz, de tariful stabilit” – cu textul „de prețul fix sau, după caz, de tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege”;

la alineatul (5), textul „volumul de energie electrică” se substituie cu textul „cantitatea de energie electrică”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Registrul producătorilor eligibili cărora le-a fost oferit statutul respectiv în cadrul licitațiilor organizate în baza art. 35 și al producătorilor eligibili statutul

căroră a fost confirmat în baza art. 36 se instituie și se ține de către ANRE în conformitate cu prezenta lege și cu Legea cu privire la registre. Registrul respectiv trebuie să conțină, fără a se limita la acestea, informații cu privire la data la care a fost oferit sau data la care acest statut a fost confirmat, la capacitatea instalată a centralelor electrice respective, precum și cu privire la capacitatea instalată cumulată pe țară pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Informațiile menționate se publică trimestrial pe pagina web oficială a ANRE.”

24. Articolul 38:

în textul articolului, cuvântul „volum”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „cantitate” la forma gramaticală corespunzătoare;

articolul se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Pentru majorarea capacității centralei electrice în raport cu care un producător de energie electrică din surse regenerabile a obținut statutul de producător eligibil în cadrul unei licitații, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă licitație.

(1²) Pentru a majora capacitatea centralei electrice în raport cu care unui producător de energie electrică din surse regenerabile i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la o licitație în cazul în care capacitatea instalată cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e).”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează același tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul, deținător al centralei electrice, este obligat:

a) să livreze cantitatea de energie electrică, produsă de centrala electrică existentă pînă la realizarea majorării capacității, la tariful fix aprobat de către ANRE în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea deținută inițial, pînă la majorare;

b) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la tariful fix aprobat de către ANRE în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru

capacitatea adițională, în funcție de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse.”

la alineatul (4), textul „la prețul stabilit în cadrul licitației în funcție de tipul sursei regenerabile utilizate” se substituie cu textul „la prețul fix stabilit în cadrul unei licitații sau la tariful fix aprobat de către ANRE în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru tipul sursei regenerabile utilizate”;

la alineatul (5), textul „se va aplica cel mai mic preț stabilit pentru tehnologiile în cauză în cadrul licitației” se substituie cu textul „se va aplica cel mai mic tarif fix aprobat de către ANRE în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau cel mai mic preț fix stabilit, în cadrul unei licitații, pentru tipul sursei regenerabile utilizate”;

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) În cazul în care, pentru capacitatea nou-instalată a centralei electrice, producătorul de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statut de producător eligibil, fie prin intermediul unei licitații, fie prin intermediul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou-instalată a centralei electrice în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice, cu condiția instalării unui echipament de măsurare separat pentru evidența energiei electrice produse de capacitatea nou-instalată.”

25. Legea se completează cu articolul 38¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 38¹. Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică

(1) Producătorii eligibili a căror centrală/centrale electrice depășesc limitele de capacitate stabilite de către Guvern, în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat și angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, sînt obligați să vîndă energia electrică produsă din surse regenerabile pe piața angro din momentul în care această piață devine funcțională.

(2) La întrunirea condiției menționate la alin. (1) din prezentul articol, producătorii eligibili existenți semnează contracte de diferențe cu furnizorul central de energie electrică în locul contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile. Producătorilor eligibili li se garantează obținerea veniturilor calculate în baza prețurilor fixe și/sau tarifelor fixe și a cantităților de energie

electrică produsă pe perioada de contract rămasă, pînă la întrunirea termenului stabilit în conformitate cu art. 37 alin. (1).

(3) Prețul pieței angro de energie electrică se consideră prețul stabilit pe piață pentru ziua următoare. Dacă prețul fix sau tariful fix este mai mare decît prețul pieței pentru ziua următoare, producătorul eligibil va primi diferența de venit de la furnizorul central de energie electrică, iar dacă prețul fix sau tariful fix este mai mic decît prețul pieței, producătorul eligibil va plăti diferența de venit furnizorului central de energie electrică.

(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare, rezultate din aplicarea alin. (3), care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe, de cantitățile furnizate de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.”

26. La articolul 39:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Consumatorul final, deținător al unei centrale electrice, care produce energie electrică din surse regenerabile pentru uz propriu și care a încheiat cu furnizorul un contract de furnizare a energiei electrice la preț reglementat are dreptul să livreze în rețeaua electrică surplusul de energie electrică produsă, iar furnizorul respectiv este obligat să încheie, la solicitarea consumatorului final respectiv, un contract pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, în condițiile prezentei legi.”

la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) centrala electrică trebuie să dispună o putere instalată de pînă la 200 Kw, dar nu mai mare decît puterea contractată cu furnizorul respectiv;”

la alineatul (4):

la litera a), textul „va achita furnizorului de energie electrică la tarife reglementate” se substituie cu textul „va achita furnizorului”, iar textul „livrată la tarifele” – cu textul „livrată la prețul reglementat”;

la litera b), textul „ , inclus în tariful reglementat de furnizare a energiei electrice consumatorilor finali în anul de gestiune și publicat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pe pagina sa web oficială” se substituie cu textul „de către furnizorul serviciului universal în anul de gestiune”;

la alineatul (5), textul „ , inclus în tariful reglementat de furnizare a energiei electrice consumatorilor finali în anul de gestiune și publicat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pe pagina sa web oficială” se substituie cu textul „de către furnizorul serviciului universal în anul de gestiune”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Beneficiază de mecanismul de contorizare netă, în baza principiului „primul venit, primul servit”, consumatorii finali deținători ai centralelor electrice a căror capacitate instalată cumulată nu depășește 5% din valoarea sarcinii maxime înregistrate pe parcursul anului precedent de către operatorul sistemului de distribuție la rețelele căruia sînt racordate centralele electrice respective. Limita de 5%, stabilită în prezentul alineat, poate fi revizuită și modificată de către ANRE prin aprobarea, în conformitate cu Legea cu privire la energetică, a unei hotărîri motivate și supuse în prealabil consultărilor publice.”

la alineatele (7) și (8), textul „la tarife reglementate” se exclude.

27. Articolul 45:

la alineatul (2), textul „întregului volum de energie electrică” se substituie cu textul „întregii cantități de energie electrică”;

alineatul (4) se abrogă;

la alineatul (5), textul „31 decembrie 2016” se substituie cu textul „31 decembrie 2018”;

alineatul (6) se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) va asigura consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de implementarea prezentei legi, menționate la art. 12, 13, 18 și 19, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice specializate;

e) va desemna furnizorul central de energie electrică, menționat la art. 30, precum și va asigura consolidarea capacităților instituționale ale instituției, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice dedicate.”

articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Prevederile art. 38¹ se aplică din momentul stabilirii de către ANRE a existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pentru ziua următoare, agenția emițând o hotărîre în acest sens. Prin hotărîrea emisă, ANRE stabilește momentul din care producătorii eligibili sînt obligați să participe la piața concurențială de energie electrică, aprobă forma și clauzele contractului pentru diferențe, precum și elementele de procedură care trebuie să asigure perioada de tranziție.”

28. În textul legii, sintagma „Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu abrevierea „ANRE”.

29. Prezenta lege intră în vigoare la data de 25 martie 2018.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI